

A gyermek a világra nyitott lény.
a simogatásra simogatással,
a jókedvre jó kedvvel,
tevékenységre tevékenységgel felel.
Mérei Ferenc

CSODAVILÁG MINI BÖLCSŐDE

SZAKMAI PROGRAMJA

Készült az EFOP-1.5.3-16-2017-00069 projekt keretében

Készítette: Járfás Terézia

SZÉCHENYI 2020

MAGYARORSZÁG
KORMÁNYA

Európai Unió
Európai Szociális
Alap

BEFECTETÉS A JÖVŐBE

Tartalom

BEVEZETŐ	4
AZ INTÉZMÉNY ADATAI.....	5
ELLÁTANDÓ CÉLCSOPORT ÉS AZ ELLÁTANDÓ TERÜLET JELLEMZŐI.....	6
A SZOLGÁLTATÁS CÉLJA, FELADATAI, ALAPELVE	6
A MEGVALÓSÍTANI KÍVÁNT PROGRAM BEMUTATÁSA	7
Személyi feltételek.....	8
Tárgyi feltételek.....	9
AZ INTÉZMÉNYEN BELÜLI ÉS MÁS INTÉZMÉNYEKEL TÖRTÉNŐ EGYÜTTMŰKÖDÉS MÓDJA.....	10
A szülőkkel való együttműködés, kapcsolattartás formáinak bemutatása.....	10
A szolgáltatáson kívül más intézménnyel való kapcsolatok.....	13
A FELADATELLÁTÁS SZAKMAI TARTALMA,.....	15
A bölcsődei nevelés-gondozás alapelvei	15
A BÖLCSŐDEI NEVELÉS FELADATAI	18
A családok támogatása, annak erősségeire építve a szülői kompetencia fejlesztése.....	18
Egészségvédelem, az egészséges életmód megalapozása	18
Az érzelmi és társas kompetenciák fejlesztése	19
A megismerési folyamatok fejlődésének segítése	19
A BÖLCSŐDEI NEVELÉS FŐBB HELYZETEI.....	20
Gondozás	20
Étkezés	20
Mosakodás	21
Szájápolás és a fogmosás	22
Orrtörlés	22
Öltözködés	22
Szobatisztaságra nevelés, WC használat.....	22
Játék.....	23
Mondóka, ének	24
Vers, mese	24
Alkotó tevékenységek.....	25
Egyéb tevékenységek.....	26
Mozgás.....	27
Tanulás.....	27
A bölcsődei nevelés megvalósításának sajátos feltételei	28

Saját kisgyermeknevelő - rendszer	28
Gyermekcsoport szervezése.....	28
Beszoktatás	29
Sajátos nevelési igényű gyermekek gondozása	30
Napirend	31
Alvás, pihenés.....	32
Étkezés.....	33
Dokumentáció a mini bölcsődében.....	33
Gyermek-egészségügyi törzslap	34
Üzenőfüzet	34
Fejlődési napló	34
Bölcsődei csoportnapló	34
Az alapellátáson túli családtámogató szolgáltatások	35
Időszakos gyermekfelügyelet.....	35
Játzócsoporthoz	35
Nevelési tanácsadás.....	35
Eszköz- és játékkölcsönzés	36
AZ ELLÁTÁS IGÉNYBEVÉTELENEK MÓDJA	37
A szülők tájékoztatásának formái	37
A felvétel rendje	38
Nyitva tartás és a nyári szünet	38
AZ IGÉNYBE VEVŐK ÉS A SZEMÉLYES GONDOSKODÁST VÉGZŐ SZEMÉLYEK JOGAINAK VÉDELMEVEL KAPCSOLATOS SZABÁLYOK.....	39
Gyermeki jogok	39
A szülők jogai.....	39
A szülő kötelessége:	40
A dolgozók jogai	40
A SZOLGÁLTATÁST NYÚJTÓK FOLYAMATOS SZAKMAI FELKÉSZÜLTSGÉNEK BIZTOSÍTÁSA	40
A mini bölcsőde ellenőrzése.....	41
Érvényességi nyilatkozat, legitimációs záradék.....	42

1. BEVEZETŐ

A bölcsődei nevelés-gondozás *országos alapprogramja*

- az ENSZ Egyezmény a gyermek jogairól,
- az Európa Tanács Miniszterek Bizottsága Rec. (2002) 8-as ajánlása a tagállamok számára a napközbeni gyermekellátásról
- az 1997. évi XXXI. törvény a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról,
- a 15/1998. (IV. 30.) NM rendelet a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről,
- 14/1994. (VI. 24.) MKM rendelet a képzési kötelezettségről és a pedagógiai szakszolgálatokról,
- 259/2002. (XII. 18.) Korm. rendelet a gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltató tevékenység engedélyezéséről, valamint a gyermekvédelmi vállalkozói engedélyezéséről
- 257/2000. (XII. 26.) Korm. rendelet a közalkalmazottak jogállásáról 1992. évi XXXIII. törvénynek a szociális, valamint a gyermekjóléti és gyermekvédelmi ágazatban történő végrehajtásáról
- 369/2013. (X. 24.) Kormányrendelet a szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltatók, intézmények és hálózatok hatósági nyilvántartásáról és ellenőrzéséről
- 37/2014. (IV.30.) EMMI rendelet a közétkeztetésre vonatkozó táplálkozás-egészségügyi előírásokról
- 328/2011. (XII. 29.) Kormányrendelet a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátások és gyermekvédelmi szakellátások térítési díjáról és az igénylésükhöz felhasználható bizonyítékokról
- 8/2000 (VIII.4.) SzCsM rendelet a személyes gondoskodást végző személyek adatainak működési nyilvántartásba vételéről
- 9/2000 (VIII.4) SzCsM rendelet a személyes gondoskodást végző személyek továbbképzéséről
- a pszichológiai és a pedagógiai kutatások eredményei,
- az első életéveknek a későbbi fejlődés szempontjából is meghatározó szerepének elismerése,

„*A bölcsődei nevelés-gondozás országos alapprogramja*” keretül szolgál a gyermekjóléti és gyermekvédelmi ellátás keretein belül a 0-3 éves korosztály ellátására vonatkozó szakmai standardok és a bölcsődei nevelés-gondozás egyes területeihez kapcsolódó módszertani javaslatok kidolgozásához.

A Csodavilág Mini Bölcsőde Szakmai Programját a „A bölcsődei nevelés-gondozás országos alapprogramja” mint a tartalmi szabályozás legmagasabb szintű dokumentuma figyelembevételével dolgoztuk ki. Ez az egymásra épülés biztosítja egyrészt az általános követelmények teljesítését, másrészt pedig intézményünk szakmai önállóságát, a családok és a fenntartók elvárásaihoz és a helyi lehetőségekhez való igazodást.

2. AZ INTÉZMÉNY ADATAI

Intézmény neve: CSODAVILÁG MINI BÖLCSŐDE

Címe: 8973 Csesztreg, Deák Ferenc u. 17.

Nyitvatartási idő: munkanapokon hétfőtől péntekig 7-17 óráig

Ellátási terület: Csesztreg községben élő családok

Férőhelyszám: 7 fő

Bölcsődevezető: Pusztainé Fehér Emília

Telefon: 92/630-921

E-mail: csesztreg@bolcsode.hu

Fenntartó neve: Csesztreg Község Önkormányzata

Székhely: 8973 Csesztreg Dózsa György út 2.

Képviselője: Czupi Magdolna polgármester

E-mail: info@csesztreg.hu

Telefonszám: +36 92 573 020

3. ELLÁTANDÓ CÉLCSOPORT ÉS AZ ELLÁTANDÓ TERÜLET JELLEMZŐI

Csesztreg, az Órség- Göcsej- Hetés találkozásánál elterülő, csendes, nyugodt, alig 900 fős település. Az utolsó években, sok fiatal család költözött ide. Számukra meghatározó feltétel volt, hogy itt még megtalálhatók a mindennapi élethez szükséges és elengedhetetlen alapvető ellátások: orvos, fogorvos, posta, iskola, óvoda, gyógyszertár, boltok és a biztonság érdekében körzeti megbízott, rendőr felügyel a falura és a környékére.

Az iskolájába és óvodájába a környékbeli községekből is ide járnak a gyerekek. Az iskolában magas szintű oktatás folyik, nem fenyegeti a bezárás veszélye. Az óvodába jelenleg három csoportban, több mint hatvan gyermek jár. Az intézmény nemrég elnyerte a „Kincses Kultúróvoda” megtisztelő címet. Nagy hangsúlyt fektetnek a hagyományőrzésre is.

A falu életében fontos szerepet tölt be, az 1990-es években ide települt két nagy cég, minek köszönhetően több munkahely van, mint a község teljes lakossága. A nagyobb üzemben sok női munkaerőt alkalmaznak. A kisgyermekes anyukák érdekében, kismama műszakot is indítottak, így könnyebb a munkába való visszatérés számukra.

Sok szülő, a gyermeke óvodába kerülése előtt, szeretett volna már munkába állni. Eddig nem volt lehetősége, csak akkor, ha a szomszédos város bölcsődéje rendelkezett még szabad férőhellyel és fel tudták venni. Nagyon megterhelő, plusz feladatot rótt a szülőkre, hisz munka előtt és után még vinni és hozni kellett a gyermeküket.

A kisgyermekes szülők kérésének eleget téve, a polgármester és a képviselőtestület úgy döntött, hogy egy otthonos, szülő-, és gyermek-barát mini bölcsődét hoz létre. Ezzel segítve a szülőket, főleg az anyák könnyebb munkába állását.

4. A SZOLGÁLTATÁS CÉLJA, FELADATAI, ALAPELVE

A bölcsődei nevelés célja, hogy a kisgyermekesek elsajátítsák azokat a készségeket, képességeket, amelyek segítik őket abban, hogy hatékonyan és kiegyensúlyozottan viselkedjenek saját kulturális környezetükben, sikeresen alkalmazkodjanak annak változásaihoz. A bölcsődei nevelés mindezt olyan szemlélettel és módszerekkel teszi, amelyek segítik a családi nevelés elsődlegességének tiszteltését. A bölcsődei nevelés további célja, hogy a koragyermekes intervenció szemléletének széles körű értelmezésével összhangban minden kisgyermekre és családjára kiterjedő prevencióstevékenységet folytasson. A bölcsődei ellátást

nyújtó intézmény, szolgáltató családbarát intézményként, szolgáltatásként hozzájárul a családok életminőségének javításához, a szülők munkavállalási esélyeinek növeléséhez.

A családban nevelkedő kisgyermek számára a családi nevelést segítve, napközbeni ellátás keretében a gyermek fizikai- és érzelmi biztonságának és jóllétének megteremtésével, feltétel nélküli szeretettel és elfogadással, a gyermek nemzetiségi/etnikai hovatartozásának tiszteletben tartásával, identitásának erősítésével kompetenciájának figyelembevételével, tapasztalatszerzési lehetőség biztosításával, viselkedési minták nyújtásával elősegíteni a harmonikus fejlődést. A lehetőségek figyelembevétele mellett a családok részéről felmerülő igények kielégítése, ezzel hozzájárulva a bölcsődés korú gyermekek egészséges fejlődéséhez.

Boldog gyermekek nevelése, akik tudnak vidáman játszani, felszabadultan örülni, tevékenykedni, hatalmas mozgásigényüket kielégíteni. Érdeklődőek, kíváncsiak, szeretnének minél többet megtudni az őket körülvevő világból. Tevékenységükben használják a tapasztalataikat. Szókincsük gyarapodik, beszédképességük folyamatosan fejlődik.

Tanuljanak meg önállóan öltözködni, kulturáltan étkezni, tisztálkodni, stb. Mindehhez keretet ad a gyermek korához és fejlettségéhez, egyéni szükségleteihez igazodó rugalmas bölcsődei napirend, mely figyelembe veszi a családok szokásait is.

A hátrányos helyzetű, a szegény és a periférián élő családok gyermekei esetében a hátrányoknak és következményeiknek enyhítésére kell törekedni, szükség esetén más intézményekkel, szervezetekkel, szakemberekkel együttműködve. A valamilyen kisebbséghez tartozó gyermekek esetében fontos a nemzetiségi/etnikai hovatartozás tiszteletben tartása, az identitástudat kialakulásának segítése. A csoportban nevelhető, gondozható sajátos nevelési igényű gyermekek esetében pedig, minél fiatalabb életkortól kezdve a nevelésbe ágyazott fejlesztés formájában segíteni a rehabilitációt és a rehabilitációt. Mindezek segítik az egyenlő esélyekhez jutást, a társadalmi beilleszkedést.

5. A MEGVALÓSÍTANI KÍVÁNT PROGRAM BEMUTATÁSA

Feladatunk a családban nevelkedő kisgyermekek napközbeni ellátásának és esetlegesen kiegészítő szolgáltatásoknak biztosításával 20 hetes – 3 éves egészséges és a 20 hetes – 6 éves sajátos nevelésű igényű gyermek testi- és pszichés szükségleteinek kielégítése, az optimális fejlődés elősegítése.

A hátrányos helyzetű gyermekek esetében a hátrányok és következményeik enyhítésére törekvés. A sajátos nevelési igényű gyermekek rehabilitációjának és rehabilitációjának segítése a

gondozás, nevelés, az egyéni és a csoportos foglalkozások keretében, a gyógypedagógus irányítása alapján.

5.1. Személyi feltételek

A jogszabályi előírás meghatározza, hogy a gyermekek ellátását csoportonként 1 fő szakképzett kisgyermeknevelő és 1 fő bölcsődei dajka végzi. A mini bölcsődében a kisgyermeknevelő heti 1 órában vezetői feladatokat is ellát, a bölcsődei csoportban napi 7 órát kell eltöltenie.

Csodavilág Mini Bölcsőde kisgyermeknevelője Pusztainé Fehér Emília a szakképesítési követelményeknek a 2018-ban megkezdett szakirányú főiskolai tanulmányai, - csecsemő- és kisgyermeknevelő (BA) – elvégzésével tesz eleget.

A mini bölcsődében a kisgyermeknevelő és a bölcsődei dajka munkarendje igazodik a gyermekek napirendjéhez. A mini bölcsőde fenntartója úgy szervezi a napi munkát az intézményben, hogy a kisgyermeknevelő és a bölcsődei dajka a gyermekek ellátásáról megfelelően gondoskodni tudjon, Ennek érdekében bölcsődei dajka munkakörben két fő alkalmazása (egy heti 40 órás és egy heti 20 órás) valósul meg.

A bölcsődei dajkáknak fontos szerepe van a nevelés eredményességében. Biztosítják az intézmény tisztaságát, segítséget nyújtanak a kicsik ellátásában, gondozásában.

Bölcsődei dajka munkakörben az a személy alkalmazható, aki eredményesen elvégezte a bölcsődei dajka képzési követelményeit tartalmazó miniszteri rendeletben előírt tanfolyamot. Joósné Ásztai Alexandra dajka munkaköre teljes foglalkoztatás, a tanfolyam követelmények teljesítési határideje 2019. december 31.

A fél állású dajka Kulcsár Nikolett jelenleg 54 761 02 OKJ kisgyermekgondozó, -nevelő felnőttképzésben vesz részt. A megszerzett képesítéssel a kisgyermeknevelőt is helyettesítheti. Hiányzás esetén a dajkák egymást helyettesítik.

A kisgyermeknevelők és a bölcsődei dajkák érvényes Egészségügyi Nyilatkozattal rendelkeznek.

5.2. Tárgyi feltételek

A bölcsőde tárgyi környezetének kialakításánál figyelembe vettük a 3 év alatti gyerekek életkori sajátosságait, szükségleteiket. Csesztreg központjában kapott helyet a bölcsőde épülete, egy csendes nyugodt kis utcában. Nem messze van tőle az óvoda és az iskola, így ha van nagyobb testvér, akkor azzal együtt, egy irányba, be tudja hozni az intézménybe a gyermekét a szülő. Az autóval érkezőknek a bejárat előtt parkolási lehetőség van. Babakocsi tárolás is megoldott.

Az üveges bejárati ajtón keresztül, egy tágas átadóba érkeznek a gyermekek és szüleik. A jellel ellátott szekrénybe rakhatják az utcai cipőjüket és a csoportban feleslegessé váló ruhákat. Itt tárolhatják a csereruhát is, ha szükség lenne rá. A másik oldalon az átöltözés könnyítése érdekében, két pelenkázót helyeztek el

Az épületben az előírásoknak megfelelően alakítottak ki melegítő- és mosókonyhát, kapcsolattartó helyiséget, irodát, játéktárolót, mozgáskorlátozott és felnőtt WC-t. Természetesen, a gyerekek, a csoportszobából nyíló, szépen berendezett mosdót használhatnak. A gyermekmosdóban is megtalálható pelenkázó, melynek fiókjai, az oda járók jelével ellátva, a nekik szükséges dolgaik tárolására szolgál. A csoportszoba alapterülete megfelel az előírásoknak (minimum 3m²/fő) A padló burkolata, meleg burkolat, megfelelően tisztán tartható, az élénk színű, mintás, puha szőnyeg nagy játszófelületet ad az építésnek és más időöltésnek. Megfelelő árnyékolást pasztell színű szalagfüggöny segíti. A bölcsőde központi fűtéses, az ablakok alatt elhelyezett radiátorok megfelelő hőmérsékletet adnak télen is.

A csoportszobához és az átadóhoz közvetlenül kapcsolódik a fürdőszoba.

. Az udvarra, egy folyosón át, a hátsó ajtón keresztül lehet kijutni. Ez a bölcsőde mögött, egy jól elkerített füves terület. Helyet ad a homokozónak, csúszdás erődnek, babaháznak. Biztonságosan elkerített, önálló udvarrész kialakítása kötelező a mini bölcsődében. A játszókertben homokozót és mozgásfejlesztő eszközöket helyeztünk el. A homokozót a szennyeződéstől takarással védjük, felette árnyékoló van.

A mini bölcsődében tálalókonyhát kellett kialakítani.

A mini bölcsőde helyiségeinek berendezése során a gyermekek életkori sajátosságait, a biztonságot, az egészségügyi és pedagógiai szempontokat maximálisan figyelembe vettük.

A csoportszobák berendezésénél a gyermekek életkori sajátosságaiból adódó szükségleteket kellett figyelembe venni. A csoport részére beszerzésre kerültek a bölcsődei fektetők, gyerekágyat, hempergőt, 4 személyes, állítható magasságú bölcsődei gyerek asztal, 8 db állítható magasságú, támla nélküli bölcsődei gyermek szék, a játékok elhelyezésére nyitott játéktároló polc.

A gyermekek önálló választását, a gyermeki kompetenciakésztetés erősítését szolgálja a játékok, gyermekek magasságában, nyitott polcokon, kosarakban történő elhelyezése. A játékok tematikus csoportosítása az állandó hely biztosítása, az összetartozó eszközök egy csoportba helyezése segíti az eligazodást, inspirálja a tevékenységet. Különböző játéksarkok (babakonyha, fodrászat, mesesarok, pihenősarok) kialakítása történt.

A szoros felügyeletet igénylő játékokat csak a kisgyermeknevelő által elérhető polcon tároljuk. A játékkészlet összeállításánál egészségügyi és pedagógiai szempontokat követtük.

5.3. AZ INTÉZMÉNYEN BELÜLI ÉS MÁS INTÉZMÉNYEKKEL TÖRTÉNŐ EGYÜTTMŰKÖDÉS MÓDJA

5.3.1. A szülőkkel való együttműködés, kapcsolattartás formáinak bemutatása

A bölcsődei nevelés-gondozás a családi neveléssel együtt, azt kiegészítve szolgálja a gyermek fejlődését. A családi és a bölcsődei nevelés-gondozás összhangja, a szülők és a kisgyermeknevelők közötti partneri kapcsolat kialakítása elengedhetetlen feltétele a gyermekek harmonikus fejlődésének. A szülő ismeri legjobban a gyermekét, így közvetíteni tudja szokásait, igényeit, szükségleteit, nagymértékben segítve ezzel a kisgyermeknevelőt a gyermek ismeretén alapuló differenciált, egyéni bánásmód kialakításában. A kisgyermeknevelő pedig, mint szakember, szaktudásával, tapasztalataival tudja segíteni a szülőt gyermeke nevelésében. A szülők és a bölcsőde folyamatosan, kölcsönösen tájékoztatják egymást a gyermek fejlődéséről; ez alapvető fontosságú a személyre szóló bölcsődei nevelés-gondozás kialakításában, és a családokat is segíti a gyermek nevelésében. A korrekt partneri együttműködés feltétele a kölcsönös bizalom, az őszinteség, a hitelesség, a személyes hangvételű (de nem bizalmaskodó), etikai szempontból megfelelő, az érintettek személyiségi jogait tiszteletben tartó, tapintatos, folyamatos kommunikáció, az információ megosztása.

A szülők a bölcsődébe való jelentkezéskor széleskörű tájékoztatást kapnak a bölcsődei életről, szokásokról, szabályokról, a családlátogatás jelentőségéről, a beszoktatás módjáról. Megtekinthetik a gyermekek által használt helyiségeket, a játszóudvart. Megismerhetik gyermekük leendő kisgyermeknevelőjét. Bemutakozó szóróanyagokon, faliújságokon nyújtunk információt az ellátásról, a helyi szakmai programokról.

A szülőkkel való kapcsolattartás formái bölcsődénkben:

Beszélgetések –

- a gyermek reggeli átvételekor, délutáni kiadásakor

Szülővel történő beszoktatás

- A szülővel történő fokozatos beszoktatás a családdal való együttműködést helyezi előtérbe. Az anya vagy az apa jelenléte biztonságot ad a kisgyermeknek, és megkönnyíti

az új környezethez való alkalmazkodását. A kisgyermek és a kisgyermeknevelő között fokozatosan kialakuló érzelmi kötődés segíti a gyermeket új környezetének elfogadásában, jelentősen megkönnyíti a beilleszkedést a bölcsődei közösségbe, mérsékeli az adaptáció során mutatkozó stressz reakciók (pl. étkezési, alvási nehézségek, nyugtalanság, sírás, tiltakozás, a szülőhöz való fokozott ragaszkodás, a viselkedésben, szokásokban, az önállóság terén jelentkező esetleges változások) súlyosságát, időbeni elhúzódását.

Szülői értekezlet

- Évente legalább két alkalommal szervezünk szülői értekezletet. A felvételt követő időszakban szervezzük az első alkalmat. Tájékoztató jellegű találkozó, amely során bemutatjuk a bölcsődét, ismertetjük a szakmai programot és a házirendet, válaszolunk felmerülő kérdéseikre. A kisgyermeknevelővel megállapodnak a családlátogatás időpontjában, valamint a beszoktatás menetrendjében. Az óvodai beiratkozások előtt kerül sor az, óvodába kerülő gyermekek szülei részére a második szülői értekezlet összehívására. Ekkor a szülők tájékoztatást kapnak az óvodai beiratkozással kapcsolatos teendőikről, az óvoda pedagógiai programjáról. Rendkívüli szülői értekezlet összehívását a gyermekcsoportot érintő különleges helyzetek indokolják.

Családlátogatás:

- A családdal való kapcsolatfelvétel, a gyermeknek és a szülőknek otthoni környezetben való megismerése, ezért lehetőség szerint az első családlátogatásra a beszoktatás megkezdése előtt kerüljön sor. A családlátogatás arra is lehetőséget nyújt, hogy a szülő bővebben informálódjon a bölcsődei életről, jobban megismerje azokat a kisgyermeknevelőket, akikre gyermekét bízta. A családi élet az emberek intim szférájához tartozik, ezért a családlátogatás lehetőségének ajánlásakor, az időpont megválasztásakor, a családlátogatás alatt és után a család kívánságait mindenek felett tiszteletben kell tartani (a családlátogatás előli elzárkózást is).

Szülőcsoportos beszélgetések

- Tematikus beszélgetések a csoport kisgyermeknevelő vezetésével a csoportba járó gyermekek szüleit foglalkoztató nevelési témáról. A problémák megosztása, egymás meghallgatása segíti a szülői kompetenciaézés megtartását. Lehetőség van az egymástól hallott helyzetkezelési módok továbbgondolására, ezáltal a saját viselkedésrepertoár bővítésére. A kisgyermeknevelőktől kapott indirekt megerősítések jó irányba befolyásolják a szülők nevelési szokásait.

Szervezett programok

- A családok igényeihez igazodó többlet-lehetőségek a családok segítése, a szülői kompetencia növelése és a család és a bölcsőde közötti kapcsolat erősítése érdekében. Több fajtájuk lehet, pl.: előadás, beszélgetés neves szakemberrel a szülőket érdeklő témákról, étel-, könyv-, játékbemutató szaktanácsadással, vagy klub-jellegű családi programok ünnepekhez kapcsolódóan (pl. adventi készülődés). Ezek a közös élmények, az emberi kapcsolatok és a tapasztalatok, a tájékozottság gyarapításával nagymértékben hozzájárulhatnak a szülői kompetencia fejlődéséhez, a családi nevelésnek és a gyermek fejlődésének segítéséhez.

Üzenőfüzet

- A család és a bölcsőde közötti kommunikáció írásos formája. Kérjük a szülők jellemzését a gyermekről, az eddigi életút, szokások, nevelési módszerek leírását. A kisgyermeknevelő első bejegyzése az adaptáció összegzése. Azt követően minimum három havonta ad tájékoztatást a gyermek bölcsődei életéről, fejlődéséről.

Egyéni beszélgetések a kisgyermeknevelővel előre egyeztetett időpontban

- Az egyéni beszélgetés a kisgyermek fejlődéséről szóló részletes, kölcsönös tájékozódást vagy a hosszabb megbeszélést igénylő kérdések, nevelési problémák közös átgondolását szolgáló találkozási forma. Kezdeményezheti a szülő, a kisgyermeknevelő, a bölcsődevezető. A szakmai kompetencián túlmenő kérdésben kérhető egyéb szakember közreműködése.

Hirdetőtábla, írásos tájékoztatók

- Ezek az indirekt tájékoztatási formák jól kiegészítik a **közvetlen** kapcsolattartási formákat. Az írásbeli tájékoztatók, hirdetőtáblák, honlapok, szórólap, közösségi oldalon való megjelenések lehetőséget adnak az ismeretterjesztésre. A kisgyermeknevelő az átadóban, és a folyosón is elhelyez aktuális bölcsődei információkat, gondozásról-nevelésről szóló cikkeket, a tanult énekeket, mondókákat, verseket, kirakja a gyermekek alkotásait és a róluk készült fotókat. A faliújságon helyezzük el a házirendünket, a heti étlapot, a nevelési év rendjét és minden egyéb információt, ami a gyermekek ellátását érinti és segíti az intézményben

„Ismerkedő”, nyílt napok,

- A bölcsőde lehetőséget biztosít a szülőknek, hogy beiratkozás előtt a szülő és a gyermek bepillanthasson a bölcsőde életébe. Lehetőség nyílik megismerkedni a leendő kisgyermeknevelővel, dajkákkal. Együtt bejárhatják az épületet, udvart, kipróbálhatják

a bölcsődei játékokat. Válasz kaphatnak kérdéseikre, amelyek a bölcsődébe kerüléssel felmerülnek.

5.3.2. A szolgáltatáson kívül más intézménnyel való kapcsolatok.

Napjainkban a családok helyzetének változása magával hozta a nevelési szemlélet változását is, aminek következtében szülők más-más elvárásokat, igényeket támasztanak az intézményes neveléssel szemben. Nagy odafigyelést és empátiát igényel a bölcsődei szakemberek részéről az együttműködés különböző formáinak biztosítása, különös tekintettel a gyermekek fejlődésével összefüggő kölcsönös információcserére, amely alapvető fontosságú a személyre szóló bölcsődei nevelés-gondozás kialakításában.

A bölcsőde – egymás kompetencia határainak kölcsönös tiszteletben tartásával – együttműködik mindazokkal, akik a családoknak nyújtott szolgáltatások és ellátások során a gyermekkel, illetve a gyermek családjával kapcsolatba kerülhetnek (gyermekjóléti szolgálat, védőnői szolgálat, házi gyermekorvosi szolgálat, nevelési tanácsadó, családsegítő központ, óvoda, képző intézmények, a korai fejlesztés szakemberei, szakértői bizottság, gyermekvédelmi szakellátás,).

Kapcsolat a család –és gyermekjóléti szolgálattal

A gyermekek védelme minden gyermekekkel hivatásszerűen foglalkozó szakembernek, így a mini bölcsődében dolgozó kisgyermeknevelőnek is feladata és felelőssége. Amennyiben valamely területen veszélyeztetettséget észlelnek, a gyermek támogatása, megsegítése érdekében szükséges beavatkozniuk. Előfordulhat, hogy a kisgyermeknevelő által nyújtható segítség nem elegendő, az észlelt probléma az intézményen belül nem kezelhető, akkor a településen működő család és gyermekjóléti szolgálat/központ segítségét szükséges kérni, jelezni kell az észlelt tüneteket, problémákat.

A mini bölcsőde vezetőjének a gyermek veszélyeztetettsége esetén jelzést kell tenni a család- és gyermekjóléti szolgáltatást nyújtó felé, vagy hatósági eljárást kell kezdeményezni a gyermek bántalmazása, illetve súlyos elhanyagolása esetén.

Annak érdekében, hogy a segítségre szoruló gyermekek és családjaik megkapják a megfelelő mértékű, szintű és színvonalú segítséget, adott helyen minden érintett, a gyermekkel és családjával kapcsolatban lévő személy, intézmény aktív közreműködése elengedhetetlen. Ennek a gyakran sokszereplős segítő csoportnak, a jelzőrendszernek a szervezése, működtetése és koordinálása a család- és gyermekjóléti szolgálat feladata. Ennek értelmében a hatékony együttműködés kialakulását biztosítja a kisgyermeknevelő részvétele a jelzőrendszeri tagok

képviselői közötti rendszeres szakmaközi A gyermekjóléti szolgálat a gyermekjóléti alapellátás része és ezen belül is preventív munkát végez, tehát a segítő, támogató munka koordinátora.

A bölcsőde, mint a jelzőrendszer tagja, a gyermek veszélyeztetettségének megelőzése és megszüntetése érdekében jelzési kötelezettsége van. A jelzőrendszer célja, hogy különböző szakemberek a segítő tevékenység során, a saját területükön ellátott feladataikat, egymással konzultálva, egymás munkáját megismerve, támogatva, dolgozzanak a cél érdekében.

Kapcsolat a házi gyermekorvossal és védőnővel

A házi gyermekorvos és a védőnő segítségével állítható össze a mini bölcsőde alap gyógyszerkészlete. A gyermek egészségügyi törzslapjának vezetésében a gyermek védőnőjének, gyermekorvosának közreműködését kell kérni. Sajátos nevelési igényű, illetve korai fejlesztésre, gondozásra jogosult gyermek mini bölcsődében történő nevelésének, gondozásának megkezdését követő legalább három hónap elteltével az intézmény orvosa, gyógypedagógusa, kisgyermeknevelője, valamint a család- és gyermekjóléti központ munkatársának véleménye alapján az intézmény vezetője és a szülők közösen döntenek a gyermek további neveléséről, gondozásáról.

Bölcsőde és óvoda kapcsolata

A bölcsőde és az óvoda között olyan kölcsönös együttműködésre épülő, tartalmas kapcsolat kialakítása szükséges, amely lehetővé teszi egymás szakmai elveinek, céljainak megismerését, megértését. A két intézmény között tartalmas kapcsolat kerül kialakításra, amely a kölcsönös érdeklődés révén lehetővé teszi egymás munkájának, céljainak megismerését, megértését, ezáltal a gyermekek számára az átmenet is zökkenő mentesebbé válik. A bölcsődés korú gyermekek ellátása a bölcsődei nevelésre-gondozásra vonatkozó elvi, szakmai-módszertani előírások alapján, személyi és tárgyi feltételek biztosításával történik. A bölcsőde-óvoda között törekszünk a szakmai kompetencia elismerésén alapuló együttműködésre.

A bölcsődék kapcsolata a bölcsődei hálózaton belül

A bölcsődei hálózat fontos intézményei, szakmai központjai a Bázis bölcsődék, melyeknek feladata az egyes bölcsődék szakmai működésének segítése és folyamatos figyelemmel kísérése. A megyében működő bölcsődékkal folyamatos kapcsolattartás kialakítása a célunk. A rendszeresség biztosítja a szakmai együttműködést, a tapasztalatok kicserélését, megakadályozza az elszigetelődést.

6. A FELADATELLÁTÁS SZAKMAI TARTALMA,

6.1. A bölcsődei nevelés-gondozás alapelvei

1. A család rendszerszemléletű megközelítése

A család rendszerszemléletű megközelítése értelmében a bölcsődei nevelésben elsődleges szempont a család működésének megismerése, megértése. A rendszerszemlélet lényege, olyan komplex látásmód alkalmazása, amely nem csak a kisgyermeket, hanem a családot is kiindulópontnak tekinti. Az interakciós mintákat a kisgyermek visszatükrözi, ezáltal képet kaphatunk a család erősségeiről és gyengeségeiről. Az erősségek hangsúlyozása által a szakember hozzájárulhat a család életminőségének javításához.

2. A koragyermekkori intervenciós szemlélet befogadása

A koragyermekkori intervenció magában foglal minden olyan tevékenységet, amely a kisgyermek sajátos szükségleteinek meghatározását és figyelembevételét szolgálja. A bölcsődei ellátást nyújtó intézmény, szolgáltató funkcióját tekintve alkalmas színtér a koragyermekkori intervenció szemléletének alkalmazására. Ennek értelmében a kisgyermeknevelő feladata az esetlegesen felmerülő fejlődésbeli lemaradások, megtorpanások felismerése és jelzése

3. A családi nevelés elsődlegességének tisztelete

A gyermek nevelése elsősorban a család joga és kötelessége. A bölcsőde a családi nevelés értékeit, hagyományait és szokásait tiszteletben tartva és lehetőség szerint erősítve vesz részt a gyermekek gondozásában, nevelésében, illetve szükség esetén lehetőségeihez mérten törekedve a családi nevelés hiányosságainak kompenzálására, korrigálására. Mindezek értelmében fontos tehát a szülők számára lehetővé tenni a tevékeny, különböző szinteken és módokon megvalósuló bekapcsolódást a bölcsőde életébe.

4. A gyermeki személyiség tiszteletének elve

A gyermeket – mint fejlődő személyiséget – a kisebb körű kompetenciából fakadó nagyobb segítségigénye / ráutaltsága miatt különleges védelem illeti meg. A bölcsődei nevelés-gondozás érték közvetítő és értékteremtő folyamat, amely a gyermeki személyiség teljes kibontakoztatására, a személyes, a szociális és a kognitív kompetenciák fejlődésének segítésére irányul, az emberi jogok és az alapvető szabadságjogok tiszteletben tartásával.

5. A kisgyermeknevelő személyiségének meghatározó szerepe

A bölcsődei nevelésben a korosztály életkori sajátosságaiból adódóan meghatározó a kisgyermeknevelő szerepe, aki személyiségén keresztül hat a kisgyermekre és a családra. A

feladatok színvonalas megvalósítására megfelelő szakmai kompetenciával és identitással, kellő önismerettel, magas szintű társas készségekkel bíró szakember képes. Ebből adódóan a kisgyermeknevelő felelős a szakmai tudása szinten tartásáért, gyarapításáért, szakmai kompetenciái fejlesztéséért.

A nevelés érték közvetítés és értékteremtés egyben. Eredményessége érdekében fontos, hogy a gyermekkel foglalkozó felnőttek – a közöttük lévő személyiségbeli különbözőségek tiszteletben tartásával – a gyermek elfogadásában, a kompetenciájának és pillanatnyi szükségleteinek megfelelő fizikai és érzelmi biztonság és szeretetteljes gondoskodás nyújtásában, öntevékenységének biztosításában egyetértsenek, az alapvető értékek, erkölcsi normák és célok tekintetében nézeteiket egyeztessék, nevelői gyakorlatukat egymáshoz közelítsék

6. A biztonság és a stabilitás megteremtése

A gyermek személyi- és tárgyi környezetének állandósága („saját” kisgyermeknevelőrendszer, felmenőrendszer, csoport- és helyállandóság) növeli az érzelmi biztonságot, alapul szolgál a tájékozódáshoz, a jó szokások kialakulásához. A napirend folyamatosságából, az egyes mozzanatok egymásra épüléséből fakadó ismétlődések tájékozódási lehetőséget, stabilitást, kiszámíthatóságot eredményeznek a napi események sorában, növelik a gyermek biztonságérzetét. A gyermek új helyzetekhez való fokozatos hozzászoktatása segíti alkalmazkodását, a változások elfogadását, az új megismerését, a szokások kialakulását. A biztonság nyújtása természetesen magában foglalja a fizikai és a pszichikai erőszak minden formájától való védelmet is.

7. Fokozatosság megvalósítása

A fokozatosságnak a bölcsődei nevelés minden területét érintő bármely változás esetén érvényesülnie kell. A kisgyermek új helyzetekhez való fokozatos hozzászoktatása segíti alkalmazkodását, a változások elfogadását, az új dolgok, helyzetek megismerését, a szokások kialakulását.

8. Az egyéni bánásmód elve

A gyermek fejlődéséhez alapvető feltétel a felnőtt őszinte érdeklődése, figyelme, megbecsülése, a kompetenciájának elismerésén alapuló választási lehetőség biztosítása az egyes élethelyzetekben, a pozitív megnyilvánulások támogatása, megerősítése, elismerése. A kisgyermeknevelő meleg, szeretetteljes odafordulással, a megfelelő környezet kialakításával, a gyermek életkori- és egyéni sajátosságait, fejlettségét, pillanatnyi fizikai és pszichés állapotát, hangulatát figyelembe véve segíti a gyermek fejlődését. Fontos, hogy a bölcsődébe járó gyermekek mindegyike folyamatosan érezze a róla gondoskodó felnőtt

elfogadását akkor is, ha lassabban fejlődik, akkor is, ha esetleg több területen jelentős eltérést mutat az átlagos fejlődéstől, ha sajátos nevelési igényű, ha viselkedése bizonyos esetekben különbözik a megszokottól, emiatt nehezebben kezelhető. A kisgyermeknevelő elfogadja, tiszteletben tartja a gyermek vallási, nemzetiségi/etnikai, kulturális stb. hovatartozását, és a lehetőségek szerint segíti az identitástudat kialakulását és fejlődését, segíti a saját és a más kultúra és hagyományok megismerését és tiszteletben tartását.

9. Gondozási helyzetek kiemelt jelentősége

A gondozási helyzetek a kisgyermeknevelő és a kisgyermek interakciójának bensőséges, intim helyzetei.

A gondozási helyzetek megvalósulása során a nevelésnek és a gondozásnak elválaszthatatlan egységet kell alkotnia. A gondozás minden helyzetében nevelés folyik, a nevelés helyzetei, lehetőségei nem korlátozódhatnak a gondozási helyzetekre. A fiziológias szükségletek kielégítése megteremti a magasabb rendű szükségletek kielégítésének feltételeit. A jó minőségű gondozás, hozzájárul a személyes kapcsolatok pozitív alakulásához és a nevelési feladatok megvalósulásának egyik kiemelt színtere.

A kisgyermek nevelése, gondozása, testi szükségleteinek kielégítése, biztonságérzetének, harmonikus érzelmi állapotának biztosítása meghatározott szakmai elvek alapján történik. A tudatosan megtervezett napirend, az egészséges, kulturált étkezés, a gondozásba épített nevelés, a higiénés szokások elsajátítása, az önállósági törekvéseket támogató kisgyermeknevelői magatartás olyan viselkedési formák kialakítását segíti, amelyek az egészségének megőrzését szolgálják

10. A gyermeki kompetenciaképzés támogatása

A korai életévekben alapozódnak meg a kognitív, érzelmi és társas kompetenciák, ezért támogatásuk kiemelt jelentőséggel bír a bölcsődei nevelésben. Biztosítani kell annak a lehetőségét, hogy a kisgyermek a játékon, a gondozási helyzeteken és egyéb tevékenységeken keresztül ismeretekhez, élményekhez, tapasztalatokhoz jusson, átélhesse a spontán tanulás örömeit, megerősödjön benne a világ megismerésének vágya. Kíváncsiságának fenntartásával, pozitív visszajelzések biztosításával segíteni kell önálló kezdeményezéseit, megteremtve ezáltal az egész életen át tartó tanulás igényének, folyamatának biztos alapjait.

A gyermek ösztönzése, megnyilvánulásainak elismerő, támogató, az igényekhez igazodó segítése, az önállóság és az aktivitás tevékenység-specifikusságának, fizikai és pszichés állapottól függésének elfogadása, a gyermek felé irányuló szeretet, elfogadás és empátia fokozzák az aktivitást és az önállóság iránti vágyat. A biztonságos és tevékenységre

motiváló személyi és tárgyi környezet megteremtése, a próbálkozásokhoz elegendő idő biztosítása, a gyermek meghallgatása, véleményének figyelembevétele, a kompetenciájának megfelelő mértékű döntési lehetőség biztosítása a bölcsődei nevelés-gondozás egyik kiemelt feladata. A kisgyermeknevelő az élményszerzés lehetőségének biztosításával, saját példamutatásával, az egyes élethelyzeteknek a gyermek számára átláthatóvá, befogadhatóvá, kezelhetővé tételével, a tapasztalatok feldolgozásának segítségével, az egyes viselkedésformákkal való próbálkozások bátorításával segíti a tanulást.

7. A BÖLCSŐDEI NEVELÉS FELADATAI

7.1. A családok támogatása, annak erősségeire építve a szülői kompetencia fejlesztése

A bölcsődei ellátást nyújtó intézmény, mint a kisgyermekes családokkal kapcsolatba kerülő első gyermekintézmény jelentős szerepet tölt be a szülői kompetencia fejlesztésében. A család erősségeinek megismerése, támogatása a pozitívumok kiemelésével valósul meg.

A családi és bölcsődei nevelés összhangja, a szülők és a kisgyermeknevelők közötti egyenrangú, konstruktív, kölcsönös bizalmon alapuló partneri kapcsolat elengedhetetlen feltétel a kisgyermek harmonikus fejlődéséhez. A szülő ismeri legjobban gyermekét, így közvetíteni tudja szokásait, igényeit, szükségleteit, nagymértékben segítve ezzel a kisgyermeknevelőt a gyermek ismeretén alapuló differenciált, egyéni bánásmód kialakításában. A kisgyermeknevelő, mint szakember, szaktudása, tapasztalataira építve, a szülők igényeihez igazodva közvetíti a kora gyermekkori fejlődéssel, neveléssel kapcsolatos ismereteket, módszereket.

7.2. Egészségvédelem, az egészséges életmód megalapozása

Minden gyermeknek más a természete, értelmi és érzelmi működése, más az egészségi állapota, edzettsége, teherbíró-képessége. Ehhez igazodva a kisgyermeknevelő egészségvédő, egészségfejlesztő munkája minden gyermekre nézve egyénre szabott.

A harmonikus testi és lelki fejlődéshez szükséges egészséges és biztonságos környezet megteremtése, a fejlődés támogatása, a primer szükségletek egyéni igények szerinti kielégítése. Egészségvédelem, egészségnevelés, a környezethez való alkalmazkodás és az alapvető kultúrhygiénés szokások kialakulásának segítése (a testi-lelki harmónia kialakulását és megőrzését segítő napirend – ezen belül: étkezés, mosakodás, öltözködés, alvás, szobatisztaságra nevelés, pihenés, levegőzés, játék, mozgás), szükség esetén speciális szakember bevonásával prevenció és korrekció feladatok ellátása.

7.3. Az érzelmi és társas kompetenciák fejlesztése

A kisgyermeknevelő türelmes, következetes magatartása példát nyújt a gyermekek számára az indulatok, az érzelmek kezelésében. A közösségi nevelés lehetőséget nyújt a kapcsolatteremtésre, az együttjátszás, az egymáshoz való alkalmazkodás gyakorlására. Az itt szerzett tapasztalatok megkönnyítik számukra a társak, a közösségi életforma elfogadását. A kisgyermeknevelőnek ebben a folyamatban nem az irányítás a szerepe, hanem, hogy megteremtse a feltételeket, támogassa és segítse a gyermekek kapcsolatteremtési törekvéseit. Derűs légkör biztosítása, a bölcsődébe kerüléssel járó nehézségek lehetőség szerinti megelőzése, ill. csökkentése, a gyermekek segítése az esetlegesen átélt nehézségeik feldolgozásában. A kisgyermeknevelő-gyermek között szeretetteljes, érzelmi biztonságot jelentő kapcsolat kialakulásának segítése. Az egyéni szükségletek kielégítése a csoportban élés helyzetében, az éntudat egészséges fejlődésének segítése. A bizalmon és elfogadáson alapuló társas kapcsolatok alakulásának, az együttélés szabályai elfogadásának, a másik iránti nyitottság, empátia és tolerancia fejlődésének segítése. Lehetőségteremtés a kisgyermeknevelővel és/vagy a társakkal közös élmények szerzésére, az én érvényesítés és a tolerancia egyensúlyának irányába befolyásolva a gyermek fejlődését. Az együttlét helyzetei az énérvényesítés, a tolerancia, az empátia gyakorlásának színterei, amelyek hozzájárulnak az érzelmi és társas kompetenciák fejlesztéséhez. A kommunikatív képességek fejlődésének segítése a kommunikációs kedv felébresztésével és fenntartásával (meghallgatás, figyelem, kérdések megválaszolása). A nehezen szocializálható, lassabban fejlődő, érzékszervi és/vagy mozgássérült, a sajátos nevelési igényű, a hátrányos helyzetű, az elhanyagolt gyermekek nevelése-gondozása speciális többlet-törődéssel, szükség esetén más szakemberek bevonásával.

7.4. A megismerési folyamatok fejlődésének segítése

Az érdeklődés kialakulásának, fennmaradásának, erősödésének, az érdeklődési kör bővülésének segítése. A gyermek életkorának, érdeklődésének megfelelő tevékenységek lehetőségének biztosítása. A gyermek igényeihez igazodó közös tevékenység során élmények, viselkedési és helyzetmegoldási minták nyújtása. Az önálló aktivitás és a kreativitás támogatása, az önálló véleményalkotásra, a döntésre, a választásra való képessé válás segítése. Ismeretnyújtás, a tájékozódásnak, a tapasztalatok és élmények feldolgozásának segítése. A gyermek tevékenységének támogató-bátorító odafigyeléssel kísérése, megerősítése az önkifejezés lehetőségeinek megteremtése az egyes helyzetekben.

8. A BÖLCSŐDEI NEVELÉS FŐBB HELYZETEI

A nevelés-gondozás valamennyi helyzetének célja a gyermek testi-lelki harmóniájának elősegítése, melyhez hozzátartozik a személyi- és tárgyi környezettel való harmónia is, ezért a nevelés-gondozás valamennyi helyzetében lehetőséget kell biztosítani a kisgyermek számára ahhoz, hogy érdeklődésének, pillanatnyi pszichés szükségleteinek megfelelően ismerkedhessen személyi- és tárgyi környezetével úgy, hogy viselkedési mintát és segítséget kapjon optimális és sokoldalú fejlődéséhez és szocializációjához. A gondozás (testi szükségletek kielégítése) és a játék a bölcsődei élet egyenrangúan fontos helyzetei, melyekben lényeges a gyermek szabad aktivitás iránti igényének és kompetencia érzésének erősítése.

A bölcsődei élet legyen élvezetes, részvételre motiváló, jórészt tapasztalatszerzési lehetőségekre épülő tanulási élményeket, biztosító, társas közegben zajló, interakciót ösztönző. A gyermekek számára biztosítani kell, hogy koruknak és fejlettségüknek megfelelően vegyenek részt az egyes élethelyzetek, tevékenységek előkészítésében kiválasztásában, alakításában.

Valamennyi tevékenység, élethelyzet alakításának módszertani alapja a gyermek pozitív önértékelésének erősítése és a különböző faji, kulturális, vallási, nyelvi, nemi valamint fizikai és mentális képességbeli különbözőségek tiszteletének kialakítása

8.1. Gondozás

Bensőséges interakciós helyzet kisgyermeknevelő és gyermek között, melynek elsődleges célja a gyermek testi szükségleteinek kielégítése. A személyes és a szociális kompetencia kialakulásának egyik feltétele, hogy a gyermek csecsemőkortól kezdve aktívan vehessen részt a gondozási helyzetekben, lehetősége legyen úgy próbálkozni, hogy közben érzi a kisgyermeknevelő figyelmét, biztatását, támogató segítségét. Sikeres próbálkozásait a felnőtt megerősítéssel, dicséréssel jutalmazza (ez növeli az együttműködési kedvet), a sikertelenségért viszont nem jár elmarasztalás. Lényeges az elegendő idő biztosítása, mivel az egyes mozzanatok megtanulása hosszú gyakorlást igényel. A felnőttel való kommunikáció érzelmi töltése, a kisgyermeknevelőnek a gyermekről adott jelzései kihatnak az önelfogadásra, a személyiség egészséges alakulására. A gondozás jelentős mértékben befolyásolja a szokáskialakítást és az önállósodást.

8.1.1. Étkezés

A gyermekek táplálása, mint alapvető szükséglet kielégítése, az önálló, tiszta evés tanítása, a helyes étkezési, viselkedési szokások elsajátíttatása fontos része gondozó-nevelő munkánknak. Az étkeztetési technikát alapul véve, a gyermekeket koruk és fejlettségük szerint

ölben, asztalnál ülve egyenként, kettesével, majd önállóságuktól függően egy, ill. két-két asztalonként étkezteti a kisgyermeknevelő. A tálalós kocsira a bölcsődei dajka készíti fel a gyermeklétszámnak megfelelő eszközöket és ételt. Az étel megérkezésekor a kisgyermeknevelő megkóstolja az ételt. A gyermekek játékhelyzetből érkeznek és ülnek le a helyükre. Az asztalok leterítése után, az egyéni bánásmód elvét alkalmazva, személyre szólóan szolgálja ki őket. Megfelelő méretű lapostányért, mélytányért, kanalat, jól megfogható, stabil poharat, és szalvétát használunk. Fejlettségük és együttműködési szándékuk szerint bevonjuk őket a terítés folyamatába. A kisgyermeknevelő megnevezi az eléjük tett ételt, vizet önt és jó étvágyat kíván. A nagyobbaknál a gyermekasztalra helyezett tálalóedényből meríti az ételt. A gyermek látja, és hallja mit kap a tányérjába, és tudja jelezni igényét. A sütemény-vagy gyümölcsszeleteket középre helyezett kínáló tálról minden kisgyermek önállóan veheti el a saját tányérjába és fogyaszthat, étvágya szerint. A kisgyermeknevelő az étkező gyermekek mellett helyezkedik el, hogy szükség esetén két kanalas módszerrel segíthessen az evésben. Biztosítja az étkezés nyugodt légkörét, kínálja, evésre biztatja, jó szokásokra neveli a gyermekeket. Az étkezés befejeztével, még az asztalnál ülve, a szalvéta helyes használatra tanítja a kisgyermeknevelő. Az „Egészségedre az ebédet!” és a „Köszönöm az ebédet!” elhangzásával az utánzásra építünk a szokás kialakításában. Reggeli- és uzsonnaidőben is esztétikus abrosszal terített asztalnál ülnek a gyerekek.

Étkezéshez kapcsolódó nevelési feladatink

Étkezés előtti kézmosás

A társ tányérjába ételt tenni, vagy abból kivenni nem szabad.

Evés közben arca, ruhája, környezete maradjon tiszta.

Helyesen fogja a kanalat.

Ha szükséges használjon szalvétát.

Az étellel ne játsszon, ne pancsoljon!

A széken egyenes háttal üljön.

Ne álljon fel evés közben!

Evés közben halkán beszélgessen.

Ha étel vagy evőeszköz leesik, ne egye meg, ne használja tovább.

8.1.2. Mosakodás

A gondozások alkalmával az arcot csak akkor mossuk meg, ha maszatos. Minden gondozási művelethez hozzátartozik a kézmosás és a fésülködés is. A fésülködésnél a tükör nagyon fontos eszköz, segíti a testséma kialakulása, a saját test megismerését. Fésülködéskor nem cél és nem

elvárás a szép frizura készítése. Az „elől”, „oldalt”, „hátról” való fésülés fontos tapasztalat a tájékozódás, a térérzékelés fejlődéséhez, saját mozdulataik megismeréséhez.

A pelenkacserét követően kézmosás megalapozza a későbbi jó szokást, a WC-használat utáni kézmosást. A folyékony szappant a gyerekek nem minden esetben tudják önállóan megnyomni, szükségük van a kisgyermeknevelő segítségére. A gyermek utánzás útján tanul. Így a kézmosás, arcmosás, és törölközés gyakorlásánál a szóbeli segítség mellett fontos a kisgyermeknevelők személyes, közvetlen példaadása. A fürdőszobai gondozás során a legfontosabb nevelési módszerek a tevékenységre ösztönző, megerősítő dicséreteket tartjuk, amire a már jól begyakorolt műveletek után is van bőven lehetőség.

8.1.2. Szájápolás és a fogmosás

Szájápolás igényének kialakítása is fontos. Feladatunk a szokás kialakítása és a helyes technika gyakorlása. Ha már jól öblögetnek, rátérhetünk a fogkefe használatára. A helyes mozdulat az első fogak fel-le történő kefézése. A feladatunk a helyes technikának az elsajátíttatása.

8.1.3. Orrtörlés

A legtöbb bölcsődés gyermeknek sajnos gyakran folyik az orra. Fontos, hogy a kisgyermeknevelő szakszerűen végezze az orrtörlést és megtanítsuk a gyermeket arra, hogy észrevegye és jelezze a felnőttnek, ha folyik az orra. Ebben az életkorban figyelniük kell az orrfújás megtanítására is. Az önálló orrtörlést csak azoknak a gyermekeknek javasoljuk, akik már jól fújják az orrukat, és a törléskor nem kenik szét a váladékot az arcukon.

8.1.4. Öltözködés

A gondozás része, akár a fürdőszobai gondozáskor, akár az udvarra való öltöztetéskor végezzük. A lényeg, hogy elegendő időt hagyjunk a gyermek próbálkozásaihoz, a gyakorláshoz. Egyik legnehezebb feladat a gombolás elsajátítása. Fontos, hogy mindig figyelemmel kísérjük a gyermekek önálló kezdeményezését, tevékenységét, így elkerülhető, hogy rosszul vegye fel a ruháját, nem éri kudarc, nem veszíti el a kedvét az öltözködéstől. A kisgyermeknevelő feladata az önálló gyermekek esetében csak annyi, hogy ha szükséges, igazítsa a gyermek öltözékén, ezáltal esztétikai érzéküket és igényességüket is fejleszti.

8.1.5. Szobatisztaságra nevelés

A vizelet és székletürítés tudatos kialakulása igen komoly lépés a kisgyermek fejlődésében. Az első olyan elhatározás, amelynek során a kényelmetlenséget is vállalja annak érdekében, hogy a felnőttek rendjébe beilleszkedjenek. Ennek komoly szociális és testi érési háttere van. Az elhatározásra kb. két éves kora körül jut el, ekkora tökéletesednek az akaratlagos beidegzési záróizom-működések is. A szobatisztává válás folyamata gyermekenként igen eltérő. van, aki

szinte egyik napról a másikra lesz szobatiszta és van, akinél sikerek és kudarcok váltogatják egymást.

A bölcsődében a szobatisztává válással kapcsolatos próbálkozások sikere elsősorban otthon dől el, hiszen a kisgyermek a szobatisztasággal kapcsolatos erőfeszítéseket a hozzá legközelebb álló személy (általában az anya) kedvéért vállalja. Az ő elvárásainak próbál eleget tenni, az ő kezdeményezéseivel azonosítja magát.

Bölcsődében a kisgyermeknevelő csak addig kezdeményez, amíg sikerül felkeltenie a gyermek érdeklődését a vizelés, székelés felnőtt formájára. Tulajdonképpen kedvet formál hozzá. Amint ezt elérte, kiváltotta a gyermek kezdeményezését, a továbbiakban a szobatisztaságra nevelést a gyermek kezdeményező kedvére építi.

Az ágytisztaság általában később alakul ki, mint a szobatisztaság. Ágytisztaságról akkor beszélhetünk, ha a gyermek alvás alatt nem vizel be, és éjjelre sem kell pelenkázni. A hároméves gyermekek között megközelítően ugyanannyi az ágytisztaság, mint olyan, aki még többé-kevésbé rendszeresen bevizel alvás közben. A negyedik életévben alakul ki véglegesen. Ágybavizelésről, mint kóros jelenségről csak iskolás korban beszélhetünk. Az éjszakai ágytisztaság a nappali szobatisztaságtól eltérően nem elhatározás kérdése, hanem a nyugodt alvás, a jó idegrendszeri állapot, az egyéni sajátosságok eredményeképpen a fejlődés folyamán alakul ki.

8.2. Játék

A játék a gyermekkor legfontosabb tevékenysége, ami segít a világ megismerésében és befogadásában, elősegíti a testi, értelmi, érzelmi és szociális fejlődést. A kisgyermeknevelő a játék feltételeinek (megfelelő hangulat, hely, idő, eszközök) biztosításával és nevelői magatartásával támogatja az elmélyült, nyugodt játéktevékenységet, a kreativitást. A kisgyermeknevelő a gyermek igényeitől és a helyzettől függően kezdeményez, esetenként mintát nyújt, szerepet vállal a játékban, annak tartalmát ötleteivel, javaslataival színesíti. A játék ad elsősorban lehetőséget a társas kapcsolatok alakulására. A kisgyermeknevelővel, a többi gyermekkel való együttlét örömforrás a kisgyermek számára, a társak viselkedése mintát nyújt, segítve a szociális képességek fejlődését.

A kisgyermeknevelő biztosítja, az optimális fejlődéshez szükséges feltételeket, a tervezés során kialakult elképzeléseknek, céloknak megfelelően. A bölcsődei játéktevékenységgel kapcsolatban szervezési feladat a csoportszoba megfelelő berendezése, a játékok érdeklődést felkeltő módon történő elhelyezése, a napirendben a lehető legtöbb játékidő biztosítása, új tevékenységek beillesztése. A feltételek biztosítása mellett ugyanolyan fontos a gyermek játékában megfelelő módon való részvétel.

Formái:

- pozitív jelenlét támogató-megerősítő odafigyelés
- kezdeményezés, ötletadás
- együttjátás
- segítségnyújtás a tevékenységhez
- segítségnyújtás a konfliktusok rendezéséhez
- új tevékenység lehetőségének felkínálása
- információadás
- ésszerű- és ételszerű viselkedési szabályok kialakítása

8.3. Mondóka, ének

A bölcsődei ellátást nyújtó intézményben, szolgáltatónál sokrétű zenei élmény átélésére, tapasztalatszerzésre ad lehetőséget a környezet hangjainak megfigyelése, a kisgyermeknevelő ének- és beszédhangja, spontán dúdolgatása, ritmusos szövegmondása, a dallam és ritmushangszerek hallgatása, megszólaltatása, a közös éneklés. A kisgyermek életkori sajátosságaihoz, egyéni fejlettségéhez, érzelmi, hangulati állapotához igazodó, felelősséggel kiválasztott és alkalmazott játékos mondókák, gyermekdalok, népdalok és értékes zeneművek felkeltik a kisgyermek érdeklődését, formálják esztétikai érzékenységét, zenei ízlését, segítik a hagyományok megismerését és továbbélését. A személyes kapcsolatban, játékhelyzetekben átélt mondókázás, éneklés, zenehallgatás pozitív érzelmeket kelt, örömeleményt, érzelmi biztonságot ad a kisgyermeknek. Az ismétlődések, a játékos mozdulatok megerősítik a zenei élményt, a zenei emlékezetet. Érzelmi alapon segítik az anyanyelv, a zenei anyanyelv elsajátítását, a személyiség fejlődését, hozzájárulnak a kisgyermek lelki egészségéhez, valamint a csoportban a derűs, barátságos légkör megteremtéséhez. A bölcsődei ellátást nyújtó intézményben, szolgáltatónál végzett zenei nevelés eredményes megvalósítása lehetőséget nyújt a kisgyermek további zenei fejlődésére.

„A zenei nevelés feladata a bölcsődében, hogy a gyermeket a magyar mondókákkal, énekes játékokkal megismertesse, a dalolással kedvet keltsen és mintát adjon az önkéntes utánzásra, a spontán dúdolgatásra, énekelgetésre: a kisgyermeknevelő az énekhez tartozó ismétlődő játékmozdulatokkal összerendezett mozgásra készítse a gyermeket, fejlessze ritmusérzékét, és énekelgetéssel olyan légkört teremtsen, amelyben a gyermek jól érzi magát és maga is szívesen hangicsál”

8.4. Vers, mese

A vers, mese nagy hatással van a kisgyermek érzelmi és értelmi fejlődésére (ezen belül a beszéd, a gondolkodás, az emlékezet és a képzelet fejlődésére), valamint a szociális fejlődésre.

A versnek elsősorban a ritmusa, a mesének pedig a tartalma hat az érzelmeken keresztül a személyiségre. A verselés, mesélés, képeskönyv-nézegetés bensőséges kommunikációs helyzet, így egyszerre feltétele és eredménye a kisgyermek alapvető érzelmi biztonságának. A gyermek olyan tapasztalatokra, ismeretekre tesz szert, amelyeknek megszerzésére más helyzetekben nincs lehetősége. A közös mesélés élménye segíti az aktív szókincs kialakulását és a világról való ismeretek megszerzését.

A bölcsődei ellátást nyújtó intézményben, szolgáltatónál a népi és az irodalmi műveknek egyaránt helye van. A helyzetek alakítását, alakulását a gyermekek pillanatnyi érzelmi állapota és ebből fakadó igényei befolyásolják elsősorban. Az irodalmi nevelés fontos szerepet játszik a kisgyerek életében, mert gyermekalkotásokhoz és irodalmi alkotásokhoz egyaránt eljuttatja őt. A gyermekmondókák, Kodály Zoltán jellemzése szerint, „a gyermekdal – rendszerint dallamtalan – oldalhajtása”. A gyermek zenei világában a ritmus elsődlegesen hangsúlyozott. Ezen a szalon is összeér az irodalmi és a zenei nevelés az anyanyelvi neveléssel. A mondókákban a játék a szavak mögött rejtőzik. A játék és a ritmusélmény örömet szerez a gyerekek számára, ezért is szeretik ismételtetni. Az ismétlésük során újból átélhetik az örömet, az élményt, és biztonságot is ad számukra. A gyermekmondókák sorát a dajkarímek is nyithatják: például az altatók, az arcsimogatók, az ujjkiolvasók, a táncoltatók, a höccögtetők, hintáztatók. Az időváltozáshoz tartozó mondókákkal, az évszakokhoz, a hónapokhoz, a napokhoz, a napszakokhoz, a jeles napokhoz köthető mondókákkal, a külső világ tevékeny megismeréséhez vezethetik el a kisgyerekeket. Az időjárás megfigyeléseit tükrözik a naphívogatók, az esőkérők- a havazás, a fázás, az időjóslás mondókái. Az állatvilág is képviselteti magát a mondókákon keresztül. Ilyenek a csigahívogatók, a katicabogár-röppentők, a pulykabosszantók, a madarakhoz, rovarokhoz, a házi- és erdei állatokhoz köthető mondókák. A mese és a vers az anyanyelven keresztül jut el a kisgyerekekhez. Fejleszti, gazdagítja, élményhez juttatja. Tehát a mese és a vers egy közvetítő közeg, ezért sem egyenlő az irodalmi nevelés és az anyanyelvi nevelés. Ez a közeg segíti a kisgyereket eligazodni a közvetlen és közvetett környezetében, a világban. Ez a világ tapasztalatai kapcsán egyre inkább bővül, kitágul és tárgyiasul. Mindennek a kiszélesedésnek az alapjait a beszélgetéseken kívül a mese és a vers hűen szolgálják.

8.5. Alkotó tevékenységek

Az öröm forrása maga a tevékenység - az érzelmek feldolgozása és kifejezése, az önkifejezés -, nem az eredmény. A kisgyermeknevelő feladata a tárgyi feltételek és elegendő idő biztosítása, az egyes technikák, eszközhasználat megmutatása, a kisgyermek pillanatnyi igényének megfelelő technikai segítségnyújtással az alkotókedv ébrentartása.

A kisgyermek alkotásának elismerésével és megbecsülésével a kisgyermeknevelő segíti az alkotó tevékenységek iránti érdeklődés fenntartását és az alkotásból fakadó öröm személyiségfejlődésre gyakorolt pozitív hatásainak érvényesülését.

A 0-3 év a szenzomotoros korszak, tapintás, tapasztalás, cselekvés, mozgás útján szerzi a gyermek ismereteit. Minden hat rá, ami vele történik, amit csinálhat. A különböző tevékenységek közben fejlődik a kisgyermekek kézügyessége, manipulációja, szépérzéke. Egy-egy alkotásban ötleteit megvalósíthatja, ez sikerélményt, önbizalmat ad, ami hozzájárul az éntudat kialakításához. Nagy szükség van a „de jó, én már ezt is tudom” érzés megerősítésére. Az alkotó tevékenységekhez nagyon jól kapcsolhatók a mondókák, versikék, énekek mesék. Minden tevékenység elősegíti a kisgyermek fejlődését, (spontán fejlesztés) szabályok, magatartási normák megismerését és elsajátítását. Bölcsődés korban ennek kerete a játék.

A rajzolás, festés, mintázás része az ember motorikus viselkedérendszerének. A gyermek első irkafirkáinak nem az ábrázolás a céljuk, miközben a kezét-lábát mozgatja, örömet ad, hogy a karok ide-oda mozgatásának látható nyomai maradnak. Élmény valami láthatót létrehozni ott, ahol az előbb még semmi sem volt. A firkálás, mint „mozgásos játék” a kézügyesség fejlesztése szempontjából nagyon jelentős.

Papírral való tevékenységek: gyűrés, tépés, galacsinkészítés, ollóval vágás, tépések galacsinok ragasztása

Firkálás-rajzolgatás zsírkrétával, színes ceruzákkal, aszfalt krétával, vízszintes és függőleges felületen is alkalmazva

Festés: ujjal, tenyérrel, szivaccsal, ecsettel

Nyomatok készítése: szivaccsal, krumpli nyomdával dugóval házi készítésű formákkal

Gyurmázás: só-liszt gyurmával

Homokozás formái: ismerkedés, gyúrás, túrás, szórás, hányás, simítás, lapítás, halmozás, homokba temetés, kupac, hegyformálás, mintával formálás, homokvár, alagút építése

8.6. Egyéb tevékenységek

Ezek a tevékenységek valamilyen élethelyzet közös előkészítéséhez és megoldásához, a környezet aktív megismeréséhez, az egymásról és a környezetről való gondoskodáshoz kapcsolódnak (pl. babafürdetés, viráglocsolás, ültetés, őszi falevelek gereblyézése, madáretetés, karácsonyi süteményszagztatás, gyümölcssaláta készítése stb.). Az öröm forrásai az „én csinálom” élményének, az együtteségnek, a közös munkálkodásnak és a tevékenység fontosságának, hasznosságának átélése. A kisgyermekek bármikor bekapcsolódhatnak, és kiléphetnek, az önkéntesség nagyon fontos, a tevékenykedés nem lehet feladat. Ezek a

helyzetek lehetőséget nyújtanak az együttműködésre, a feladatok megosztására, ok-okozati összefüggések felfedezésére, megértésére.

8.7. Mozgás

A csecsemő- és kisgyermekkor az alapvető mozgásformák kialakulásának és fejlődésének időszaka. A kisgyermek mozgásigénye rendkívül nagy, számukra örömforrás a mozgás. Ezért a szobában és az udvaron is biztosítani kell a minél nagyobb mozgásteret, a mozgásfejlesztő játékokat. A játékeszközökkel szemben elvárás, hogy felkeltsék az érdeklődést, fenntartsák a mozgásaktivitást és használatuk biztonságos legyen.

Biztosítani kell a környezet balesetmentességét és a veszélyforrások kiküszöbölését. Csecsemőknek olyan játszóhelyet kell biztosítani, amely védett, de elegendő hely áll rendelkezésre, például: hempergő, elkerített szobasarok.

A nagymozgásos játékokra a szabadban, az udvaron és a teraszon több lehetőség nyílik, mint a szobában. Még több lehetőséget kínál a benti nagymozgásos játékokkal felszerelt külön helyiség használata. Minél változatosabb mozgásra van lehetősége a kisgyermeknek, annál nagyobb örömet lelik a játékban.

A mozgásfejlesztő eszközök használata során a kisgyermek szabadon próbálhatja, végezheti az egyes mozgásformákat, fejlődik mozgáskoordinációjuk, harmonikussá válik a mozgásuk. Az önállósági törekvések támogatása során a gondozási műveletekben való aktív részvétel lehetőséget ad a praktikus mozgások gyakorlására, finomítására.

Elsősorban a fiziológias mozgásfejlődést kell biztosítani! A mozgás belső késztetés következménye, nem kell mozgásra tanítani! Csak elősegíteni kell, mindent biztosítani, hogy legyen kedve mozogni, másrészt jó kapcsolatot kell kialakítani a gyermekkel, oldott és derűs légkört teremteni, Ismerjük el a teljesítményét, ösztönözzük, dicsérik.

A mozgás fejlődése eltérő képet mutat az egyes gyerekeknél, mert függ a neveléstől és az egészségi állapottól a testi-lelki adottságaitól, ízületeinek teherbíró képességétől, egyensúlyérzékétől. Jelentősége abban áll, hogy kihat az értelmi fejlődésre, a környezet megismerését segíti (kíváncsi, ezért kezd munkálkodni), a tapasztalás egyik feltétele (belső motivációja van rá, kihat az egészségre, táplálkozásra, szomatikus fejlődésre).

8.8. Tanulás

A teljesítményelváráshoz kötött, erőltetett ismeretgyarapításnak a bölcsődei ellátást nyújtó intézményben, szolgáltatónál nincs helye. A bölcsődei nevelés területén a tanulás fogalmát a lehető legtágabban értelmezzük. Tanulás, minden olyan tapasztalat-, illetve információszerzési folyamat, amely tartós változást idéz elő a viselkedésben, illetve a gondolkodásban, valamint

elősegíti, hogy a gyermek megismerje önmagát és környezetét. A tanulás a gyermek korából és fejlettségéből adódó tevékenységekbe ágyazottan történik.

A tanulás legfontosabb irányítója a személyes kíváncsiság, az érdeklődés.

A kisgyermekkor tanulás színterei a természetes élethelyzetek: a gondozás és a játék, a felnőttel és a társakkal való együttes tevékenység és a kommunikáció. A tanulás formái az utánzás, a spontán játékos tapasztalatszerzés, a kisgyermeknevelő-gyermek interakcióból származó ismeretszerzés és szokáskialakítás. A kisgyermeknevelőnek a sajátos nevelési igényű, illetve korai fejlesztésre és gondozásra jogosult gyermekek esetében szem előtt kell tartania, hogy náluk más jellegű és hosszabb időt vesz igénybe a tanulási folyamat.

A beszéd a kisgyermekkor tanulás nagyon fontos eleme. A kommunikatív képességek fejlődésének feltételei a biztonságos és támogató környezetben zajló felnőtt-gyermek és gyermek-gyermek interakciók. Figyelembe kell venni azoknak a gyermekeknek a nyelvi szükségleteit, akiknek nem a magyar az anyanyelvük.

9. A bölcsődei nevelés megvalósításának sajátos feltételei

9.1. Saját kisgyermeknevelő"- rendszer

A kisgyermeknevelő a bölcsődei nevelés szakembere, aki személyiségével, nevelői attitűdjével mintát jelent a családok és a gyermekek számára egyaránt.

A „saját kisgyermeknevelő"- rendszer a biztonságot és a stabilitás megteremtésének szabályán alapul. A csoport gyermekei egy kisgyermeknevelőhöz tartoznak. Ő szoktatja be a gyermekeket a bölcsődébe, és a bölcsődébe járás egész időtartama alatt ő a kisgyermek nevelője. Ő kíséri figyelemmel a kisgyermek fejlődését, tartja számon az egyes fejlődési állomásokat, vezeti az ehhez kapcsolódó szakmai dokumentációt és felelősséggel tartozik a rábízott gyermekekért. A „saját kisgyermeknevelő"- rendszerben több figyelem jut minden gyermekre, számon lehet tartani a gyermekek egyéni igényeit, problémáit, szokásait. Ő segíti át a gyermekeket a bölcsődei élet során adódó nehézségeken. Mini bölcsődében egy kisgyermeknevelőhöz tartozik minden gyermek

9.2. Gyermekcsoport szervezése

A bölcsődei ellátást nyújtó intézményben a gyermekcsoport létszámát a 15/1998. (IV. 30) NM rendelet 49.§-a határozza meg. Az előírtnál magasabb csoportlétszám szakmailag nem fogadható el, mivel a minőségi bölcsődei nevelést az életkornak és a sajátos igényeknek megfelelő felnőtt-kisgyermek arány garantálja. Mini bölcsődei csoportba 7 gyermek helyezhető el. Egy sajátos nevelési igényű gyermek felvétele esetén a csoportlétszám öt főre csökken.

Életkor szerint homogén és vegyes csoportok egyaránt kialakulhatnak egy-egy nevelési év során. A kisgyermeknevelőtől jó szervezőképességet igényel a gyermekek közötti nagyobb korkülönbségből adódóan jelentkező eltérő nevelési-gondozási feladatok megoldása.

9.3. Beszoktatás

A mini bölcsődébe beíratott kisgyermek számára is biztosítani kell a szülővel együtt történő fokozatos beszoktatás lehetőségét. Sok kisgyermek számára komoly lelki megrázkódtatást jelent, ha édesanyjától hosszabb-rövidebb időre el kell válnia. A szülő legyen ott vele, együtt ismerkedjenek az új hellyel, a gyermekekkel és a kisgyermeknevelővel. Meséljen sokat el a gyermek addigi életéről, szokásairól. Mondja el, hogyan és mit szeret enni, hogyan és mivel szokott elaludni, mivel szeret játszani, mit tud már egyedül elvégezni. Mutassa meg a szülő, hogyan tisztázza gyermekét, hogyan eteti, hogyan altatja.

Az anyával (szülővel) történő fokozatos beszoktatás a gyermek bölcsődei adaptációjának megkönnyítését és a család-bölcsőde hatékonyabb együttműködését szolgálja. A gyermek beszoktatása a bölcsődébe akkor lehet eredményes, ha szoros az együttműködés a kisgyermeknevelő és a szülők között. Az anyás beszoktatás alkalmával a szülő képet kap a csoport és a bölcsőde életéről. Lehetőség nyílik a közvetlen beszélgetésre, ezáltal a gyermek reakciójának jobb megértésére. Az együttlét alatt a szülő és a kisgyermeknevelő kölcsönösen megismeri és egyeztetni egymás tapasztalatait, nevelési elképzeléseit. Előnye, hogy a szülő nem érzi magát kizárva a gyermeke új életéből, a kisgyermeknevelő munkáját látva és tapasztalva, bátrabban fordul nehézségeivel és gondjaival később is a kisgyermeknevelő felé. A beszoktatás ideje alatt kialakult jó kapcsolat során a szülőknek igényévé válik, a kisgyermeknevelőnek pedig kötelessége, hogy tájékoztassa a szülőt gyermeke bölcsődei napjáról.

A módszer alapelvei:

1. a bölcsődében eltöltött idő, naponkénti fokozatos emelése,
2. a gyermek fokozatos bevonása a bölcsődei eseményekbe,
3. közvetlen szülői közreműködés a beszoktatás időszakában,
4. saját kisgyermeknevelőjéhez való személyes kötődés kialakítása.

A beszoktatási időszak 10 nap, ami szükség esetén bővíthető.

„Beszokottnak” akkor tekinthető egy gyermek, ha már hevesebb vagy hosszabb ideig tartó sírás nélkül válik el a szüleitől, napközben jókedvűen játszik, jó étvággal eszik, elfogadja társai és a kisgyermeknevelő közeledését

9.4. Sajátos nevelési igényű gyermekek gondozása

Egészséges gyermekekkel közös csoportban egy vagy két sajátos nevelési igényű gyermek helyezhető el. A sajátos nevelési igényű gyermek ellátása két egészséges gyermek gondozásához szükséges személyi feltételek biztosításával oldható meg

Sajátos nevelési igényű, illetve korai fejlesztésre, gondozásra jogosult gyermek ellátása esetén az ellátás kezdetétől számított legalább három hónap elteltével az intézmény orvosa, gyógypedagógusa, kisgyermeknevelője, valamint a család- és gyermekjóléti központ munkatársának véleménye alapján az intézmény vezetője és a szülők közösen döntenek a gyermek további neveléséről, gondozásáról. Az ún. „próbaidőre” azért van szükség, mert a sajátos nevelési igényű, illetve korai fejlesztésre, gondozásra jogosult gyermekek az esetek többségében nehezebben alkalmazkodnak az új személyekhez, körülményekhez, napirendhez. A kisgyermeknevelőnek is hosszabb időre van szüksége, hogy a gyermek szokásait, speciális igényeit megismerje, gondozásának, nevelésének sajátosságait megtanulja a szülőtől, valamint a gyermek fejlesztését végző gyógypedagógustól. A rendelkezésre álló idő alatt a gyermekcsoport és az adott gyermek egymásra való hatása is megfigyelhető, ez az inkluzív nevelés lehetőségének mérlegelése szempontjából fontos. A család- és a gyermekjóléti központ szakemberének véleménye abban az esetben lehet nagy jelentőségű, ha a gyermek családi körülményeit is szükséges vizsgálni a napközbeni ellátás igénybevételének szempontjából.

A sajátos nevelési igényű, illetve korai fejlesztésre, gondozásra jogosult gyermek számára a mini bölcsődében a megfelelő napközbeni ellátást kell biztosítani. A három év alatti gyermekek esetében a korai fejlesztést és gondozást a területileg illetékes pedagógiai szakszolgálat végzi. A gyermek terápiás ellátása, valamint a szülők és a kisgyermeknevelők tanácsadásban való részesítése a gyermek korai fejlesztését és gondozását ellátó pedagógiai szakszolgálatban történik, azonban megvalósulhat az adott mini bölcsődén belül abban az esetben, amennyiben ott a megfelelő feltételek rendelkezésre állnak.

A mini bölcsődében dolgozó kisgyermeknevelőnek feladata, hogy a sajátos nevelési igényű, illetve korai fejlesztésre, gondozásra jogosult gyermek ellátását a gyermek speciális igényeinek figyelembevételével végezze. Ebben segítségére vannak a speciális felkészültségű szakember útmutatásai.

A sajátos nevelési igényű, illetve korai fejlesztésre, gondozásra jogosult gyermek terápiás ellátását csak megfelelő szakképzettséggel rendelkező szakember végezheti. Az ő feladata, hogy azokat az elemeket, amelyek a gondozási, nevelési folyamatba beágyazhatók, megtanítsa a kisgyermeknevelőnek és a szülőknek is.

A kisgyermeknevelő feladata, hogy a fogyatékoság típusától és mértékétől függetlenül elősegítse a minél sokrétűbb mozgásos tapasztalatszerzés lehetőségét az önkiszolgálás, az önállóság mértékének növekedését, a megfelelő motiváció fenntartását. Ennek érdekében ki kell használni a természetes élethelyzetek adta lehetőségeket (játék, étkezés, tisztálkodás, stb.). A speciális eljárások, gondozási, nevelési feladatok megoldása jórészt a sajátos nevelési igényű, illetve korai fejlesztésre, gondozásra jogosult gyermek szüleitől tanulható meg. Fontos megjegyzendő, hogy az egyik gyermek esetében sikeresen alkalmazott eljárás más, hasonló problémával küzdő gyermek esetén sem okvetlenül alkalmazható sikerrel, így kipróbálása nem javasolt (hatása még akár a kívánttal ellentétes is lehet). A sajátos nevelési igényű, illetve korai fejlesztésre, gondozásra jogosult gyermekek esetében még nagyobb hangsúlyt kap az egyéni bánásmód, a differenciálás, az adott gyermek sajátosságaihoz és igényeihez leginkább illeszkedő saját út megtalálása.

Az intézmények, szolgáltatók együttműködése jogszabályban rögzített feladat. Mulasztást követ el az az intézmény, aki nem jelzi, ha a gyermek fejlődését nem megfelelőnek ítéli meg. A gyermek szakértői bizottsági vizsgálatára a gondviselők beleegyezésével kerül sor. Amennyiben a gondviselő nem egyezik bele a gyermek vizsgálatába, azzal akadályozza gyermeke fejlődését, tehát veszélyezteti gyermekét. Ebben az esetben az intézménynek jeleznie kell a család- és gyermekjóléti szolgálat/központ felé.

9.5. Napirend

A folyamatos napirend a napi eseményeket naponta ismétlődő ritmusba rendezi. Mindennek megvan a maga ideje, rendje, helye, aránya. A jól összeállított napirend erősíti a gyermekben a bizalom, az önbizalom megtapasztalását, segíti a gyermek autonómiájának kibontakozását. A napirend kialakításánál figyelembe kell venni a gyermekcsoport létszámát, az életkori összetételét, az életkori sajátosságokat, tárgyi és személyi feltételeket. A bölcsődei napirend az étkezések köré szerveződik, így lehetőség nyílik a különböző helyzetek (mosdóhasználat, öltözés, játék) többszöri ismétlődésére, a folyamatos tanulásra, gyakorlásra. Nagyon fontos a nevelő személyes példamutatása, mintája, és a folyamatos szemkontaktus. A műveletek gyakoroltatásával egészséges szokásrendszer kialakítására nevelik a gyermekeket. A tudatosan megtervezett napirend, az egészséges, kulturált étkezés, a gondozásba épített nevelés, a higiénés szokások elsajátítása, az önállósági törekvéseket támogató kisgyermeknevelői magatartás olyan viselkedési formák kialakítását segíti, amelyek az egészségének megőrzését szolgálják. Az egészséges életmódra nevelés alapja a gondosan összeállított, a gyermek számára is átlátható, könnyen elfogadható napirend. Következetes alkalmazása, a rugalmas változtatások megbeszélése megalapozza a gyermekekben az egészséges életritmus kialakításának igényét.

A napirend másik meghatározó értéke, hogy tudatos, rendszeres napi történések sorozatával a gyermek és a felnőtt közös interakciójával valósul meg. A jó napirend megkönnyíti a gyermek időbeli tájékozódását, lehetővé teszi a rendszeresen ismétlődő egymáshoz kapcsolódó események előrelátását, így alapozza meg a gyermek biztonságérzetét.

A jó napirend elegendő időt biztosít a különböző gondozási tevékenységek végzésére. Az időpontok évszakokként és a gyermekek fejlődésével változnak. Csecsemő és tipegős korú gyermekeknél több időt kell adni gondozásra, legyen lehetősége a gyermeknek a próbálkozásra az önállóság kialakítása érdekében. Később már rögzülnek a mozdulatok, ügyesebben végeznek egy-egy műveletet. Őszi-téli időszakban az öltözködés igényel több időt, hiszen több ruhadarabot kell felvenni.

Napirend tervezésnél fontos szempont, hogy a lehető legtöbb időt adja a gyermekeknek a játéktevékenységre, ne legyen felesleges várakozás. Ezt a jól kialakított gondozási sorrenddel tudjuk biztosítani, megtanulják, hogy ki után következnek.

Az évszakok és az időjárás változáshoz rugalmasan lehet alkalmazkodni.

9.6. Alvás, pihenés

A bölcsőde biztosítja a gyermekek számára az életkoruk és egyéni igényeik szerinti alvás és pihenés lehetőségét.

A bölcsődei napirend kialakításánál figyelembe kell venni a kisgyermek ébrenlét-alvás változás ütemét, életkori sajátosságait és az egyéni különbségeket. A szükséges alvásidő az életkor előrehaladtával csökken. Féléves korra 16-18 óra, egyéves korra 12-14 óra az átlagos alvással töltött idő naponta. Az első életév végére kialakul egy általános alvásritmus: a rövid délelőtti és hosszabb délutáni, valamint optimális esetben a szinte alig megszakított éjszakai alvás. Az életkor előrehaladtával a délelőtti alvás elmarad. A nyugodt alvás feltételeinek megteremtése biztosíthatja az elegendő pihenést és alvást. Az a gyermek, aki eleget alszik, nyugodt, kiegyensúlyozott, fejlődése harmonikus. A napirend megfelelő alakításával biztosítható az egyénre szabott alvásidő. Délelőtti pihenést igénylő kisgyermeknek kiságy megfelelő elhelyezésével tudjuk biztosítani nyugodt körülményeket.

A kicsik rácsos fa gyermekágyban (melynek rácsávolsága 7 cm), a biztonságosan járni tudó gyermekek bölcsődei fektetőn alhatnak. Az ágyak egymástól kellő távolságra legyenek, hogy a gyermekek ne zavarják egymást a pihenésben. Ezáltal csökken a légzőszervi megbetegedések terjedése is.

A csoportszobán belül kialakított puhasarok (gyermekheverő, szivacs, párnák) lehetővé teszi a gyermekek napközbeni pihenését, elkülönülését

9.7. Étkezés

A bölcsődei ételmezés célja a gyermeknek az étkezési időben – életkori sajátosságait figyelembe véve – elegendő mennyiségű, minőségileg helyes összetételű táplálékkal való ellátása. A Csodavilág Mini Bölcsődében az ételmezésről a Csesztreg Közös Önkormányzati Hivatal Konyhája, szakképzett ételmezésvezető irányításával gondoskodik. A bölcsődei étkeztetés esetén az előírt napi energiaszükséglet 75%-át kell biztosítani, napi két fő- és két kísétkezéssel. A bölcsődei étkezés esetén a naponta egy főre jutó élelmiszereket, ételcsoportokat a 37/2014. (IV. 30) EMMI rendelet szerint kell biztosítani. A gyermekek életkori sajátosságaiból adódóan az étkezéseknek kis tömegű, de nagy tápértékű ételekből kell állniuk a bölcsődében, ez indokolja, hogy leves az előírásnak megfelelően 10 naponta egyszer szerepelhet az étlapon. A levesnek minden esetben húsos, zöldséges, tartalmas levesnek kell lenni, ezután második fogásként olyan tésztafélét javasolt adni, ami legalább 1/3 rész gyümölcsöt vagy tejet, tejterméket tartalmaz. Kifőtt tészta csak köretként, húsos vagy zöldséges ragu mellé tervezhető.

A helyesen összeállított étrend biztosításán kívül fontos, hogy a kisgyermek örömmel, jó étvágyal fogyassza el az ételt, illetve az, hogy elegendő idő álljon rendelkezésére. A táplálkozáshoz kapcsolódó reflexek, más feltételes reflexhez hasonlóan nagyrészt gyermekkorban alakulnak ki. E reflexek kialakulásában nemcsak az étel íze, színe, illata játszanak szerepet, hanem az étkezés körülményei is. Az ételeket mindig csak kínáljuk, az étkezést soha ne erőltessük. Így alakíthatjuk ki az egészséges táplálkozási szokásokat, melyek az egyén egész életére kihatnak.

9.8. Dokumentáció a mini bölcsődében

A mini bölcsődében a kisgyermeknevelő a gyermekek fejlődésének nyomon követése, a fejlődési folyamatok alakulásáról való tájékozódás és tájékoztatás céljából a gyermekekről egyéni dokumentációt, gyermek-egészségügyi törzslapot, üzenőfüzetet és fejlődési naplót vezet. A dokumentáció vezetése az abban szereplő adatok, információk felhasználása a gyermekekről való lehető legmagasabb színvonalú gondoskodás biztosítása, a gyermekek fejlődésének segítése, a hátrányos helyzetű gyermekek esetében a hátrányoknak és következményeiknek enyhítése érdekében történjék. A dokumentáció nem a gyermekek minősítését szolgálja.

A dokumentáció vezetésénél fontos szempontok: a tárgyyszerűség (objektivitás), a validitás (a szempontok, kategóriák, kritériumok stb. alkalmasak annak a helyzetnek, folyamatnak a jellemzésére, amelyre használják őket), a hitelesség, az árnyaltság, a rendszeresség és a folyamatosság.

A dokumentáció vezetésénél és őrzésénél a személyiségi jogokat, valamint az adatvédelmi szabályokat a legmesszebb menőkig figyelembe kell venni.

Gyermek-egészségügyi törzslap a gyermek egészségi állapotának rögzítésére szolgáló dokumentum. Három fő részből áll, melyek az anamnézis, a felvételi státusz és a bölcsődei fejlődés dokumentálása. A törzslapot fejlődési lap egészíti ki.

Üzenőfüzet feladata a szülők illetve a kisgyermeknevelő kölcsönös tájékoztatása. Tartalmazza a gyermek és a szülők adatait, elérhetőségeit, gyógyszer- és ételérzékenységet. A napi rendkívüli eseményekről (baleset, megbetegedés, új viselkedés megjelenése) a kisgyermeknevelő az üzenőfüzetbe rögzíti a tapasztalatait. Abban az esetben fontos a napi írásbeli tájékoztatás a kisgyermeknevelő részéről, ha a gyermek szüleivel az adott napon nincs lehetősége a személyes találkozásra. A tájékoztatásnak ez a formája csak részben pótolja a személyes, közvetlen kapcsolatot, a napi interakciós helyzetekre módot kell találni. Az üzenőfüzetbe kerülő rendszeres bejegyzések a gyermek fejlődéséről, a kisgyermeknevelő szakmai munkájáról, módszereiről, empátiás készségéről is tájékoztatást adnak a szülőknek. A kölcsönös tájékoztatás hozzájárul a szülő és a kisgyermeknevelő közötti jó kapcsolathoz, a bizalom kialakulásához, a családi és a bölcsődei nevelés összehangolásához.

Fejlődési napló A kisgyermek személyiségfejlődését, képességszisztemének kibontakozását követi nyomon. Célja az, hogy a kisgyermeknevelő lássa a gyermek önmagához képest történő fejlődését, a változások ütemét és irányát, hiszen az egyéni bánásmód elengedhetetlen feltétele a széleskörű gyermekismeret. A fejlődési napló akkor tölti be szerepét igazán, ha a családokkal történő együttműködés folyamatos és rendszeres. Ezért is fontos az, hogy a gyermekekről készített feljegyzésekről a szülők is kapjanak tájékoztatást.

Bölcsődei csoportnapló Vezetése kötelező, a csoportnapló tájékoztatást ad a nevelési feladatok tervezéséről, megvalósításáról. A napi történések naplóba történő leírása a bölcsődei dajkának is feladata, abban az esetben, ha a kisgyermeknevelő már nincs jelen a mini bölcsődében. A csoportnaplóban minden nap délelőtti, illetve délutáni bejegyzés készül, a kisgyermeknevelőnek/dajkának aláírásával kell hitelesíteni az általa tett napi bejegyzéseket.

Tartalmazhatja:

- a csoportba beíratott gyermekek nevét, jelét, a születésnapok időpontját, jelen vagy távollétüket,
- a napi étrendet, az étrenddel kapcsolatos megjegyzéseket,
- a játéktevékenység kezdeményezés tervezését (téma, a megvalósulás tervezett módja, módszerek,
- levegőztetést, illetve az elmaradás okát,

- az esetleg kapott gyógyszer mennyiségét,
- az egyes gyermek egészségi állapotában történt változást,
- szülői kéréseket, a távolmaradás közlését,
- csoport hangulatát, érzelmi állapotát,
- rendkívüli eseményt,
- az aktuális eseményeket a gyermekcsoportban, és minden olyan történést, ami az egyes gyermek vagy a csoport életét befolyásolja.

9.9. Az alapellátáson túli családtámogató szolgáltatások

A mini bölcsőde az alapellátáson túl, annak zavartalanságát nem veszélyeztetve, a családi nevelést támogató szolgáltatásokat is szervezhet. Mindezeket bármely család igénybe veheti. A kisgyermek és családjai számára nyújtott szolgáltatások esetében kiemelten fontos elkülöníteni és meghatározni az alapellátás és a szolgáltatások különbözőségeit és jellemzőit. A jó minőségű szolgáltatás megvalósításához a megfelelő személyi és tárgyi feltételeket biztosítani kell. A szolgáltatásokért külön térítési díj kérhető. A mini bölcsőde által nyújtott szolgáltatások a gyermekek 6 éves koráig vehetők igénybe. Valamennyi szolgáltatási forma megvalósításánál figyelembe kell venni a bölcsődei nevelés alapelveit, különösképpen a koragyermekkori intervenció szemléletének befogadását.

Időszakos gyermekfelügyelet A gyermek számára a szülő által igényelt alkalommal és időtartamban, bölcsődei ellátást nyújtó bölcsődei csoport üres férőhelyein nyújtható szolgáltatás. A bölcsődei csoport üres férőhelyein biztosított időszakos gyermekfelügyelet esetén a bölcsődei ellátást és az időszakos gyermekfelügyeletet azonos időben igénybe vevő gyermekek száma nem haladhatja meg az egy csoportban ellátható gyermekek maximális számát.

Játzócsoporthoz A játzócsoporthoz a gyermek és a szülő együttes játéklehetőségét biztosítja a kisgyermeknevelő. Megszervezhető a bölcsődei ellátást nyújtó bölcsődei csoporton kívül önálló csoportban, vagy a bölcsődei ellátást nyújtó bölcsődei csoportban, de nem a bölcsődei ellátás nyújtásával azonos időben.

Nevelési tanácsadás A nevelési tanácsadás célja a kisgyermeket nevelő családok támogatása a mindennapokban felmerülő nevelési kérdésekben, a szülői kompetencia erősítése. A nevelési tanácsadást végezheti a kisgyermeknevelő és az erre felkészített szakember (pedagógus, pszichológus, gyógypedagógus, védőnő). A nevelési tanácsadásnak akkor is illeszkednie kell a bölcsődei nevelési, gondozási elvekhez, ha nem a kisgyermeknevelő végzi.

Eszköz- és játékkölcsönzés A mini bölcsőde a szülők számára kölcsönöz játékot, gyermekbútort, gyermekkocsit a megállapított térítés ellenében. Csecsemők és kistipegők részére kizárólag mosható, fertőtleníthető játékot, bútort lehet kölcsönözni, melyet a visszavételkor a kölcsönadó köteles fertőtleníteni. A játékkölcsönzés lehetővé teszi a szülők számára gyermekük érdeklődésének mélyebb megismerését, elősegítheti az egyes (főleg a drágább) játékok megvásárlásáról való döntést. Az eszközkölcsönzés lehetősége a drágább és / vagy a rövid ideig használandó eszközök megvásárlása esetén jelentős anyagi segítséget jelenthet a kisgyermekes családoknak.

10. AZ ELLÁTÁS IGÉNYBEVÉTELÉNEK MÓDJA

A felvétel rendje

A bölcsődébe a felvétel *önkéntes, kérelemre* történik, melyet a törvényes képviselő terjeszthet elő. A gyermek bölcsődébe történő felvételét a szülő hozzájárulásával:

- a körzeti védőnő,
- a házi gyermekorvos, vagy a házi orvos,
- a gyermekjóléti szolgálat,
- a gyámhatóság is kezdeményezheti.

Bölcsődébe a gyermek *húszhetes korától harmadik életévének*, illetve annak az évnek a december 31-éig vehető fel, amelyben betölti a harmadik életévét.

Ha a gyermek harmadik életévét betöltötte, de testi vagy értelmi fejlettségi szintje alapján még nem érett az óvodai nevelésre, és óvodai jelentkezését az orvos nem javasolja, bölcsődei ellátás keretében gondozható, nevelhető a gyermek negyedik életévének betöltését követő augusztus 31-ig. A mini bölcsődében csoportonként legfeljebb 7 fő, 2 évesnél idősebb gyermekek csoportjában legfeljebb 8 gyermeket gondozhatunk

Bölcsődei ellátás keretében azon gyermekek ellátása részesül előnyben, akiknek szülei, nevelői, gondozói munkavégzésük, munkaerő-piaci részvételt elősegítő programban, képzésben való részvételük, vagy egyéb ok miatt napközbeni ellátásukról nem tudnak gondoskodni.

A bölcsődei felvételi kérelmek benyújtására minden év áprilisban – előre meghirdetett napokon– továbbá az év folyamán folyamatosan van lehetőség, amennyiben van üres férőhely.

A szolgáltatás igénybevétele önkéntes. A szülő jelentkezését követően a gyermek felvétele a Felvételi Szabályzatban foglaltaknak megfelelően történik. A gyermekek felvételéről a bölcsőde szakmai vezetője dönt.

A döntésről a bölcsődevezető a beadástól számított 15 napon belül, írásban értesíti a szülőt/törvényes képviselőt.

A bölcsődei elhelyezés megszűnése:

- A szülő kéri a bölcsődei ellátás megszüntetését.
- A bölcsőde orvosának megállapítása szerint a gyermek egészségügyi állapota miatt bölcsődei nevelésre-gondozásra alkalmatlan.

- Amennyiben a szülők felszólítás után sem fizetik meg a térítési díjat, vagy a bölcsőde házirendjét rendszeresen és súlyosan megsértik.
- A gyermek óvodai felvételt nyert.
- Annak a nevelési-gondozási évnek az utolsó napján, amelyben a gyermek a harmadik (indokolt esetben a negyedik) életévét betölti.

A szülők tájékoztatásának formái

Az érintettek a bölcsődei szolgáltatásokról (Szakmai Program, Házirend, napirend, étrend, térítési díjról, panaszkezelésről) a fenntartó honlapján, a faliújságon, a bölcsődevezetőnél ügyfélfogadási időben is tájékozódhatnak. A szakmai program és a házirend minden esetben kifüggesztésre kerül az átadóban. Családi programok, bölcsődei ünnepek időpontjáról a személyes invitálás mellett kiírjuk a faliújságra, meghívókat küldünk, beírjuk az üzenő füzetbe.

Házirend tartalma és szerepe

A házirend a Csesztregi Csodavilág bölcsődébe járó gyerekekre, a gyerekek törvényes képviselőire, a bölcsőde dolgozóira vonatkozik. A házirend célja a különböző szabályokban megfogalmazott jogok, kötelességek érvényesülésének helyi gyakorlata, az intézmény saját működésének belső szabályzója. A házirend a fenntartó jóváhagyásával válik érvényessé.

A házirend egy példányát a Mini Bölcsődébe történő beiratkozáskor a szülőnek, törvényes képviselőnek átadjuk és annak átvételét, megismerését a megállapodásban aláírásukkal igazolják.

Nyitva tartás és a nyári szünet

A mini bölcsőde nyitvatartási idejét a családok szükségleteinek figyelembevételével határozta meg a fenntartó. Napi nyitvatartási idő munkanapokon, hétfőtől péntekig 7-17 óráig tart. A mini bölcsődei ellátás keretén belül a gyermekek napi gondozási ideje legalább 4 óra, azonban a 12 órát nem haladhatja meg a. A sajátos nevelési igényű, illetve korai fejlesztésre, gondozásra jogosult gyermekek napi gondozási ideje lehet 4 óránál kevesebb is.

A mini bölcsőde nyári nyitvatartási rendjét a évente a fenntartó hagyja jóvá. A nyári zárás időtartama 5 hétnél nem lehet több.

Április 21-e, a Bölcsődék Napja minden évben nevelés-gondozás nélküli munkanap. A nevelés-gondozás nélküli munkanap célja a mini bölcsődében dolgozók szakmai fejlesztése.

A nyári nyitva tartás rendjéről, a nevelés-gondozás nélküli munkanapról minden évben március 15-éig tájékoztatni kell a szülőket. A nevelés-gondozás nélküli munkanapokon szülői kérés esetén a fenntartónak a gyermek felügyeletét és étkezését biztosítani kell.

AZ IGÉNYBE VEVŐK ÉS A SZEMÉLYES GONDOSKODÁST VÉGZŐ SZEMÉLYEK JOGAINAK VÉDELMEVEL KAPCSOLATOS SZABÁLYOK

Gyermeki jogok

- segítséget kapjon a saját családjában történő nevelkedéséhez, személyiségének kibontakoztatásához, a fejlődését veszélyeztető helyzet elhárításához, a társadalomba való beilleszkedéséhez,
- sajátos nevelési igény, tartós betegség esetén a fejlődését és személyisége kibontakozását segítő különleges ellátásban részesüljön,
- a fejlődésére ártalmas környezeti és társadalmi hatások, valamint az egészségére káros szerek ellen védelemben részesüljön,
- emberi méltóságát tiszteletben tartsák, a bántalmazással – fizikai, szexuális vagy lelki erőszakkal -, az elhanyagolással szemben védelemben részesüljön,
- a hátrányos megkülönböztetés minden formájától mentes nevelésben, gondozásban részesüljön.

A szülők jogai

- megválassza az intézményt, melyre gyermeke nevelését, gondozását bízta,
- megismerhesse a gyermekcsoportok életét, nevelési, gondozási elveket,
- tanácsot, tájékoztatást kérjen és kapjon a gyermeke kisgyermeknevelőjétől,
- véleményt mondjon, illetve javaslatot tegyen a bölcsőde működésével kapcsolatban,
- megismerje saját gyermeke ellátásával kapcsolatos dokumentumokat.

Az ellátást igénybe vevőknek joga van:

- A szolgáltatásokat teljes körűen igénybe venni, egyéni bánásmódban részesülni.
- Joga van minden fontos kérdésben a tájékoztatáshoz, adatai védelméhez, a nyilvántartásba, dokumentumokba való betekintéshez.
- Az ellátást igénybe vevőt megilleti személyes adatainak védelme, valamint a magánéletével kapcsolatos titokvédelem.
- A szolgáltatás vezetője köteles biztosítani, hogy az ellátott adataihoz, a vezetett nyilvántartásokhoz illetéktelen személy ne jusson hozzá.
- Az ellátást igénybe vevők, az ellátást nyújtó kötelezettségzegése és a szolgáltatás igénybevételével kapcsolatos problémák esetén panasszal élhetnek, melyet a szolgáltatás vezetőjéhez lehet szóban vagy írásban benyújtani.

Gyermekjogi képviselő neve, elérhetősége a faliújságon kerül kifüggesztésre.

A szülő kötelességei:

- A gyermeke ellátásában közreműködő személyekkel és intézményekkel együttműködjön,
- A fizetendő személyi térítési díjat időben rendezze,
- Az intézmény házirendjét betartsa.

A dolgozók jogai

A napközbeni ellátást nyújtó szolgáltató dolgozói számára biztosítani szükséges:

- Az egészséges és biztonságos munkavégzéshez szükséges törvényi előírásoknak megfelelő munkafeltételeket
- A munkatársnak joga van véleménye kinyilvánítására, munkája elismerésére
- Megkapni a munkavégzéssel kapcsolatos megbecsülést
- Emberi méltóságukat és személyiségi jogaik tiszteletben tartását
- Segítséget szakmai tudásuk gyarapításához

Elvárás a dolgozók részére a felkészült és lelkiismeretes munkavégzés, a szülőkkal való jó kapcsolatra partneri együttműködésre törekvés, a gyermeki jogok érvényesülésének biztosítása, valamint a Szociális Munka Etikai Kódexének és a programjában és házirendjében megfogalmazott szakmai és adatvédelmi szabályok betartása.

A SZOLGÁLTATÁST NYÚJTÓK FOLYAMATOS SZAKMAI FELKÉSZÜLTSGÉNEK BIZTOSÍTÁSA

A mini bölcsődében főállásban dolgozó, rendeletben előírt szakképesítéssel rendelkező kisgyermeknevelő adatait működési nyilvántartásba kell venni.

A szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi tevékenységet végző szakemberek számára kötelező a szakmai továbbképzés, melyet a 1993. évi III. Törvény szabályoz, a részletes szabályokat a 9/2000. (VIII.4.) SZCSM rendelet tartalmazza. A továbbképzési kötelezettség minősített továbbképzésen való részvétellel teljesíthető. A képzési ciklus alatt középfokú szakképesítés esetén 60 továbbképzési pontot kell megszerezni. A felsőfokú végzettséggel rendelkezőknek a pedagógus életpályamodell az irányadó, 80 továbbképzési pont elérését kell teljesíteniük.

. A kisgyermeknevelő szakmai fejlődését biztosítja, hogy folyamatos szakmai továbbképzésben köteles részt venni. A továbbképzés továbbképzési időszakokban történik. A továbbképzési időszak időtartama négy év. Amennyiben a munkavállaló a továbbképzési kötelezettségének

eleget tett és a működési nyilvántartásból való törlésre okot adó körülmény nem merült fel, a továbbképzési időszak elteltével a nyilvántartó új igazolást állít ki.

Nyilvántartáshoz kapcsolódó feladatokat a Szociális és Gyermekvédelmi Főigazgatóság végzi.

A kötelező továbbképzések tervezését a fentiek figyelembevételével kell végezni.

A bölcsődében dolgozó szakemberek, a továbbképzéseken való részvételen felül is rendszeresen képezhetik önmagukat: Szakkönyvek olvasásával, szakmai folyóiratok beszerzésével, jogszabályokat értelmező kiadványok olvasásával, internet, Magyar Bölcsődék Egyesületének honlapjának használatával.

A mini bölcsőde ellenőrzése

A működést engedélyező szerv legalább két évente helyszíni ellenőrzés keretében törvényességi szempontok alapján ellenőrzi, hogy a mini bölcsőde intézménye a jogszabályban és a működési engedélyben foglaltaknak megfelelően működik-e. A működést engedélyező szerv az ellenőrzésbe bevonhatja a kijelölt módszertani szervezetet (Magyar Bölcsődék Egyesülete) szakértőként a szolgáltatás szakmai megfelelőségének kérdésében. Ha az ellenőrzésen a működést engedélyező szerv hiányosságokat tapasztal, felszólítja a mini bölcsőde fenntartóját legalább 20 napos, de legfeljebb 4 hónapos határidő megjelölésével azok megszüntetésére és a jogszerű működés helyreállítására.

Érvényességi nyilatkozat, legitimációs záradék

A Szakmai Program a fenntartói legitimáció után lép életbe és visszavonásig érvényes.

A Program hozzáférhető a bölcsődébe járó gyermekek szülei, a bölcsődébe készülő gyermekek szülei részére, továbbá a fenntartó, az ellenőrzést végző szervek és minden érdeklődő számára.

Felülvizsgálatára, módosításra törvényi változás, illetve feladatváltozás esetén kerül sor.

Csesztrég, 2018. 08.

Készítette:.....

Fenntartó részéről elfogadta:

Dátum:.....

PH:

.....

Czupi Magdolna, polgármester

Mellékletek: 1. Házi rend

2. Megállapodás

3. Napirend